

Колективна науково-виробнича комерційна фірма «Нью Комеко»
офіс 303, вул. Рівненська, 5А, м. Чернівці, 58013,
тел. +38(050)183-40-32, e-mail: new_comeco@ukr.net

ПРОЕКТ

ЗВІТ
про стратегічну екологічну оцінку
Стратегії розвитку Великокучурівської сільської
територіальної громади до 2027 року
(з перспективою дії до 2030 року)

Директор КНВКФ «Нью Комеко»

Сергій Чобан

Чернівці – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	5
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО СТРАТЕГІЮ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	22
2.1. Загальні відомості про Великокучурівську сільську територіальну громаду.....	22
2.2. Кліматичні умови та прогностні їх зміни, якщо Стратегію не буде затверджено.....	23
2.3. Опис поточного стану атмосферного повітря та прогностні його зміни, якщо Стратегію не буде затверджено	26
2.4. Опис поточного стану водного середовища та прогностні його зміни, якщо Стратегію не буде затверджено	29
2.5. Опис поточного стану земельних ресурсів і ґрунтів, та прогностні зміни цього стану, якщо Стратегію не буде затверджено.....	30
2.6. Надра.....	33
2.7. Поводження з відходами.....	33
2.8. Фізичні фактори впливу на здоров'я людей та довкілля	34
2.9. Опис поточного стану рослинного і тваринного світу та прогностні зміни цього стану, якщо Стратегію не буде затверджено.....	34
2.10. Природоохоронні території та прогностні зміни цього стану, якщо Стратегію не буде затверджено	36
2.11. Культурна спадщина.....	42
2.12. Рекреаційні зони	42
2.13. Інфраструктура та матеріальні об'єкти	43
2.14. Енергоспоживання та енергозбереження	44
2.15. Демографічна ситуація та стан здоров'я населення	44
3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	47
4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ.....	51
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	58
6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10 - 15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50 – 100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	81
7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ	107

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	109
9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НА ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	111
10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ).....	121
11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.....	121
Список використаних джерел.....	124
Відомості про виконавців Звіту про СЕО	125

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення набуває концепція сталого розвитку суспільства, яка спрямована на інтеграцію економічної, соціальної й екологічної складових.

Глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року проголошені Резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1. Для забезпечення національних інтересів України щодо сталого розвитку Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року регламентовано підтримку досягнення глобальних цілей сталого розвитку та результатів їх адаптації з урахуванням специфіки вітчизняного розвитку.

Загалом на міжнародному та національному рівнях було прийнято низку нормативно-правових документів, згідно з якими планувальні рішення мають супроводжуватися оцінками екологічних наслідків їх реалізації.

Такий аналіз документів державного планування (далі – ДДП) передбачений шляхом проведення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО).

Метою СЕО є забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, сприяння інтеграції екологічних міркувань і підготовку документів державного планування з метою досягнення сталого розвитку. Це системний та комплексний інструмент оцінки, що підтримує та інформує про процес прийняття управлінських рішень суб'єктами діяльності, які можуть мати можливі екологічні наслідки.

З моменту ухвалення першої редакції Стратегії розвитку Великокучурівської громади на 2021–2029 роки минуло 4 роки, протягом яких Україна зазнала глибоких трансформацій унаслідок повномасштабного військового вторгнення. Ці події кардинально змінили як загальнонаціональні пріоритети, так і місцеві потреби, поставили на перший план нові виклики, стимулювали пошук нових шляхів вирішення проблем. Саме тому виникла нагальна потреба в оновленні стратегічного бачення розвитку Великокучурівської громади, з урахуванням нових реалій (далі – Стратегія).

На першому етапі здійснення процедури СЕО проєкту оновленої Стратегії було складено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та розміщено її на офіційному веб-сайті Великокучурівської сільської ради.

Упродовж строку громадського обговорення заяви надійшла пропозиція від громадянки Костряби Анастасії Вікторівни (тел. +38 050 051 82 08). Суть пропозиції: щодо розробки і затвердження ДДП (містобудівної документації) без проведення процедури СЕО у с. Годилів.

Пропозиції щодо обсягу СЕО також надало управління екології та природних ресурсів Чернівецької ОВА.

Ці пропозиції враховані під час роботи над Звітом про СЕО.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Стратегія розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року є документом державного планування місцевого рівня. Вона розроблена відповідно до статей 26 і 27 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та є підґрунтям для розроблення короткострокових програм соціально-економічного розвитку громади та галузевих програм. Стратегія являє собою узгоджений комплекс напрямків діяльності, спрямований на створення правових, фінансових, соціально-економічних, організаційно-господарських та інших умов розвитку громади.

Головною метою розробки Стратегії є поліпшення якості рівня життя, комфорту та забезпечення прав мешканців громади шляхом створення на основі дотримання прав людини якісних, безпечних, доступних послуг у сферах соціального захисту, освіти, культури, молоді та спорту, медицини, житлово-комунального господарства, захисту населення і довкілля, сталого соціально-економічного розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади.

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT-аналізу та висновках, члени робочої групи обрали в якості базової динамічну стратегію, яка передбачає формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які зараз виникають в нашій країні та у світі. При цьому громада повинна максимально використати свої сильні сторони.

З огляду на це обрані три стратегічні цілі (СЦ) розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року:

- 1. Громада – центр підприємства та дозвілля;*
- 2. Громада – територія комфорту і безпеки;*
- 3. Громада – безпечний простір для розвитку та самореалізації.*

За кожною стратегічною ціллю визначені операційні цілі (ОЦ), завдання та діяльність, які наведені у табл. 1.1.

*Стратегічні й операційні цілі та завдання
Стратегії розвитку Великокучурівської громади до 2027 року*

Таблиця 1.1

<i>Стратегічна ціль</i>	<i>Операційна ціль</i>	<i>Завдання/діяльність</i>
<i>СЦ1. Громада – центр підприємництва та дозвілля</i>	<i>ОЦ1.1. Розвиток підприємницької активності в громаді</i>	1.1.1. Створення ради підприємців при сільському голові
		1.1.2. Проведення освітніх та консультаційних заходів з основ підприємництва для підприємців і тих, хто планує відкрити бізнес
		1.1.3. Викуп земельних ділянок для формування на їх базі інвестиційних пропозицій
		1.1.4. Сприяння започаткуванню бізнесу жителями громади та залучення місцевого бізнесу до спільної реалізації проєктів та участі у конкурсах на отримання грантових ресурсів
		1.1.5. Покращення доступу мікро-, малого та середнього підприємництва до фінансування шляхом популяризації діючих державних та міжнародних програм підтримки
	<i>ОЦ. 1.2. Підви- щення інвестиційного потенціалу</i>	1.2.1. Вдосконалення геоінформаційної системи та геопорталу містобудівного кадастру на місцевому рівні
		1.2.2. Розробка проєкту землеустрою щодо встановлення меж територій Великокучурівської сільської територіальної громади
		1.2.3. Розробка та коригування генеральних планів населених пунктів Великокучурівської сільської територіальної громади
		1.2.4. Розроблення комплексного плану просторового розвитку території Великокучурівської сільської територіальної громади
		1.2.5. Проведення інвентаризації земель (з використанням вказаних вище матеріалів)
		1.2.6. Створення електронної карти місцевості
		1.2.7. Формування каталогу інвестиційних пропозицій (проєкти ДПП, інвестиційні проєкти, індустріальний парк тощо) з подальшим їх розміщенням на внутрішніх інтернет-ресурсах громади
		1.2.8. Налагодження взаємовигідного співробітництва з муніципалітетами інших країн

	<i>ОЦ 1.3. Розширення туристичних та рекреаційних можливостей громади</i>	1.3.1. Створення та розвиток велосипедних та пішохідних туристичних маршрутів з інформаційними стендами про історію та природу громади
		1.3.2. Участь та проведення міжнародних та регіональних форумів, виставок, фестивалів з метою популяризації туристичного потенціалу регіону
		1.3.3. Створення об'єктів туристичної інфраструктури в громаді
		1.3.4. Реконструкція та адаптація будівлі під туристично-рекреаційний комплекс у с. Снячів
		1.3.5. Налагодження транскордонного співробітництва у туристичній сфері
		1.3.6. Створення та належне облаштування сучасних просторів для відпочинку та дозвілля (парки, сквери, оглядові майданчики)
		1.3.7. Міжмуніципальна співпраця в галузі туризму та рекреації
		1.3.8. Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр»
		1.3.9. Стимулювання розвитку зеленого туризму шляхом облаштування екологічних стежок, екологічних зон відпочинку на території громади
		1.3.10. Інвентаризація місцевих туристично-рекреаційних об'єктів, народних традицій, місцевої кухні, характерної для сіл громади
		1.3.11. Розробка електронних промоційних матеріалів про туристичні та рекреаційні можливості громади
		1.3.12. Формування для громади концепції туризму вихідного дня у співпраці з місцевими туроператорами

СЦ Громада територія комфорту безпеки	2. – та	ОЦ 2.1. Благо- устрій території громади	2.1.1. Регулярне озеленення територій населених пунктів громади, зрізання аварійних дерев.
			2.1.2. Акумуляування земель під облаштування зон відпочинку (парків, скверів)
			2.1.3. Підтримка комунального підприємства «ВК-сервіс» шляхом оновлення матеріально-технічної бази для розширення спектру надання послуг (косарка, екскаватор, самоскид, смітєвоз, каток, грейдер, маніпулятор та ін.)
			2.1.4. Облаштування дитячих ігрових майданчиків в усіх населених пунктах громади
			2.1.5. Благоустрій території поряд з закладами комунальної власності в громаді
			2.1.6. Благоустрій кладовищ в населених пунктах громади
			2.1.7. Розширення мережі централізованого збору сміття

		2.1.8. Облаштування майданчиків для роздільного збору та утилізації ТПВ (облаштування на території громади, або укладання договорів з іншими громадами на вивезення ТПВ на їх майданчики)
	<i>ОЦ 2.2. Розвиток місцевої інфраструктури і безпеки</i>	2.2.1. Розширення мережі відеоспостереження на території громади
		2.2.2. Планування та реалізація заходів щодо проведення модернізації діючих або побудови нових систем оповіщення на території громади
		2.2.3. Створення сучасних систем пожежної безпеки
		2.2.4. Придбання спеціалізованої техніки, автомобілів, обладнання для ефективного функціонування Центру безпеки громади
		2.2.5. Сприяння реалізації протипаводкових заходів (очищення русел річок, берегоукріплення)
		2.2.6. Розширення мережі, реконструкція, ремонт та експлуатаційне утримання мереж вуличного освітлення в населених пунктах громади, із застосуванням сучасних енергоефективних технологій
		2.2.7. Розширення мережі та облаштування наявних укриттів (захисних споруд цивільного захисту) у комунальних закладах з урахуванням інклюзивності та безбар'єрності
		2.2.8. Забезпечити облаштування комунальних закладів, об'єктів інфраструктури, закладів соціальної сфери, туристичних об'єктів та маршрутів елементами доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення
		2.2.9. Встановлення свіглофорів та пішохідних переходів із додатковим led-освітленням в місцях підвищеної небезпеки
	<i>ОЦ 2.3. Покращення інженерно-транспортної інфраструктури в громаді</i>	2.3.1. Капітальний ремонт доріг місцевого значення на Глибочок, Снячів, Тисовець, Великий Кучурів, Годилів
		2.3.2. Сприяння у покращенні інфраструктури доріг загального користування
		2.3.3. Будівництво, ремонт, реконструкція та належне утримання вулиць і доріг комунальної власності, зокрема влаштування асфальтобетонного покриття /бруківки
		2.3.4. Облаштування/ реконструкція придорожньої інфраструктури (дорожні знаки, зупинки, смітники, тротуари, мости тощо), в тому числі з урахуванням безбар'єрного середовища
		2.3.5. Облаштування пішохідних та вело доріжок вздовж місцевих доріг
		2.3.6. Облаштування водовідвідних каналів вздовж доріг громади

		2.3.7. Облаштувати паркувальні майданчики біля об'єктів соціальної інфраструктури, адміністративних будівель сільської ради та громадських просторів з забезпеченням доступності для маломобільних груп населення
	ОЦ 2.4. Удосконалення системи послуг з водопостачання та водовідведення	2.4.1. Виготовлення ПКД по населених пунктах щодо розвитку системи централізованого водопостачання/ водовідведення
		2.4.2. Будівництво мережі водопостачання та водовідведення
		2.4.3. Дослідження можливостей підземних вод для окремих населених пунктів громади
		2.4.4. Розроблення концепції очисних споруд в розрізі населених пунктів громади
	ОЦ 2.5. Розвиток альтернативних джерел енергії та енергозберігаючих технологій	2.5.1. Впровадження енергозберігаючих технологій та енергоефективних заходів в приміщеннях комунальної власності (теплові насоси, LED-освітлення, тощо)
		2.5.2. Підготовка та реалізація проєктів зі встановлення сонячних електростанцій (СЕС) для будівель комунальної власності (ЗЗСО, ЗДО, адмінбудівлі)
		2.5.3. Сприяння встановленню приватних сонячних електростанцій через інформаційні кампанії та консультації для домогосподарств.
		2.5.4. Встановлення зарядних станцій для електротранспорту у громадських місцях та біля соціальної інфраструктури.
СЦЗ. Громада – безпечний простір для розвитку та самореалізації	ОЦ 3.1. Розвиток інклюзивного освітнього простору, орієнтованого на дитину	3.1.1. Проведення екологічних уроків у школах та закладах дошкільної освіти
		3.1.2. Завершення будівництва нового навчального корпусу Тисовецького ЗЗСО І-ІІ ступенів ім.А.Душак
		3.1.3. Реконструкція адмінприміщення в с.Тисовець під ЗДО
		3.1.4. Завершення будівництва приміщення для двох дошкільних груп у ЗЗСО с. Годилів
		3.1.5. Збільшення кількості годин гурткової роботи із профорієнтаційним спрямуванням при ЗЗСО
		3.1.6. Облаштування та покращення технічної оснащеності закладів освіти громади, в тому числі для доступу маломобільних груп населення
		3.1.7. Реконструкція ЗДО «Казка» (корпус №4)
		3.1.8. Створити належні умови для надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами
		3.1.9. Підвищення якості організації освітнього процесу в ЗДО громади
		3.1.10. Розвиток мережі позашкільної освіти та дитячих гуртків
		3.1.11. Впровадження навчальних програм з цифрової грамотності для різних категорій населення, таких як школярі, студенти, дорослі, люди похилого віку, ВПО.
		3.1.12. Створення та розвиток мережі STEM-лабораторій для забезпечення сучасної матеріально-технічної бази освіти
	ОЦ 3.2. Збереження та розвиток потенціалу	3.2.1. Покращення матеріально-технічної бази закладів культури та позашкільної освіти
		3.2.2. Диверсифікація діяльності публічних бібліотек
		3.2.3. Благоустрій та реконструкція/реставрація історичних, культурних та архітектурних пам'яток громади

	<i>громади у сфері культури і спорту</i>	3.2.4. Інвентаризація (паспортизація) культурних об'єктів громади
		3.2.5. Розвиток різних видів спорту та розширення мережі спортивних споруд та об'єктів з урахуванням потреб маломобільних груп населення
		3.2.6. Модернізація та розвиток об'єктів спортивної інфраструктури; оновлення матеріально-технічної бази закладів фізичної культури і спорту
		3.2.7. Співробітництво між громадами у проведенні регулярних спортивних та культурних заходів і змагань
		3.2.8. Облаштування / реконструкція/ модернізація сучасних спортивних майданчиків та стадіонів у населених пунктах громади
		3.2.9. Диверсифікація напрямків діяльності ДЮСШ
	<i>ОЦ 3.3. Підвищення рівня медичного та соціального захисту населення</i>	3.3.1. Капітальний ремонт вільних приміщень Великокучурівської АЗПСМ для облаштування додаткових кабінетів
		3.3.2. Придбання обладнання для АЗПСМ (УЗД, автомобіль для сімейного лікаря)
		3.3.3. Організація проведення планових профілактичних щеплень жителів громади у закладах первинної медичної допомоги та стимулювання здорового способу життя.
		3.3.4. Здача в оренду приміщення та обладнання УЗД
		3.3.5. Створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі
		3.3.6. Заснування «Школи відповідального батьківства»
		3.3.7. Забезпечення функціонування Центру безоплатної первинної правової допомоги населенню громади
		3.3.8. Відкриття Центру денного перебування дітей з інвалідністю
		3.3.9. Розширення надання соціальних послуг самотнім непрацездатним, особам з інвалідністю та особам похилого віку
		3.3.10. Опрацювання концепції надання соціальних послуг особам, що потребують додаткової уваги
		3.3.11. Проведення інформаційної кампанії по боротьбі з гендерним та іншими стереотипами, що породжують дискримінацію за різними ознаками
		3.3.12. Запровадження практики залучення недержавних провайдерів до надання соціальних послуг жителям громади

		3.3.13. Забезпечити соціальний захист військовослужбовців, їхніх сімей, ветеранів, ВПО, дітей і родин Героїв, осіб з інвалідністю, створивши умови для їх активної участі у житті громади.
		3.3.14. Облаштування Центру дозвілля: простору для дозвілля, навчання та соціальної адаптації пенсіонерів, осіб з інвалідністю, ВПО.
		3.3.1.5. Забезпечення доступності до освітніх, соціальних, медичних та інших послуг маломобільних груп населення за допомогою спеціалізованих транспортних засобів для перевезення вразливих категорій населення.
		3.3.16. Розвиток нової та підтримка існуючої мережі сімейних та альтернативних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (ДБСТ, прийомні сім'ї, патронатні сім'ї)
		3.3.17. Розвиток нових соціальних послуг (тимчасове проживання соціально - незахищених верств населення, життєстійкість, кризове втручання)

Зв'язок Стратегії з іншими документами державного планування

Аналіз СЦ Стратегії розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року показує, що цей ДДП базується на інтегрованому підході до економічної, соціальної й екологічної складових розвитку суспільства, який визначений *Цілями Сталого розвитку, затвердженими 2015 року 70-ю сесією Генеральної асамблеї ООН (резолюція від 25.09.2015 р.)*. Національним орієнтиром для розроблення Стратегії розвитку Великокучурівської ТГ стали «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», затверджені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року.

Зокрема, стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Великокучурівської громади відповідають таким *Цілям Сталого Розвитку*:

- Ц1. Подолання бідності;
- Ц3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці;
- Ц4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;
- Ц5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат;
- Ц6. Забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією;
- Ц7. Забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх;
- Ц8. Сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;
- Ц9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;
- Ц10. Скорочення нерівності;
- Ц11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів;
- Ц12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва;
- Ц15. Захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття;
- Ц16. Сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях.

Окрім того, Стратегія враховує питання охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, які окреслені трьома глобальними Ріо-Конвенціями від 1992 р.:

- *Конвенція про охорону біологічного різноманіття;*
- *Рамкова конвенція ООН про зміни клімату;*

- *Конвенція про боротьбу з опустелюванням.*

З огляду на цілі, визначені цими конвенціями, Стратегією Великокучурівської громади передбачено вдосконалення геоінформаційної системи та геопорталу містобудівного кадастру на місцевому рівні; створення електронної карти місцевості; заходи з використання відновлювальних джерел енергії; впровадження інтелектуальних систем управління освітленням, водопостачанням, опаленням і вентиляцією, використання теплових насосів, відновлення дорожньої інфраструктури, розвиток екологічно дружніх видів транспорту; розширення мережі вуличного освітлення з використанням енергоощадних ламп та сонячних батарей; прибирання водойм, розвиток «зеленого туризму»; розвиток системи водопостачання та водовідведення; поліпшення системи збору та утилізації твердих побутових відходів, відновлення заповідника «Тисовий яр» тощо. У моніторинг Стратегії введено такі індикатори: площі лісів, об'єктів ПЗФ, територій національної екомережі, водоохоронних зон та ПЗС водних об'єктів, сіножатей і пасовищ, вміст гумусу у ґрунтах, обсяги викидів парникових газів від стаціонарних джерел забруднення, вироблення електроенергії з альтернативних джерел, обсяги водозабору та водовідведення, обсяги ТПВ, кількість і відсоток відсортованих відходів тощо.

При формуванні Стратегії розвитку Великокучурівської територіальної громади враховано стратегічні та оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою КМУ від 5 серпня 2020 року (в редакції постанови КМУ від 13 серпня 2024 р. № 940) та Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 р. (затвердженої рішенням 36-ї сесії обласної ради VII скликання від 04.02.2020 № 1-36/20 (оновлена редакція).

Аналіз відповідності напрямів діяльності Стратегії Великокучурівської громади стратегічним цілям Державної регіональної політики до 2027 року наведено у табл. 1.2, а відповідність Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 року - у табл. 1.3.

*Аналіз відповідності стратегічних та операційних цілей
Стратегії розвитку Великокучурівської територіальної громади до 2027 року
стратегічним цілям Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-
2027 роки (оновлена редакція)*

Таблиця 1.2.

Стратегічні/Операційні цілі Стратегії розвитку Великокучурівської територіальної громади	Стратегічні цілі державної регіональної політики до 2027 року		
	СЦ 1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.	СЦ 2. Підвищення рівня конкуренто- спроможності регіонів.	СЦ 3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.
СЦ1. Громада – центр підприємництва та дозволя			
1.1. Розвиток підприємницької активності в громаді	+		+
1.2. Підвищення інвестиційного потенціалу		+	
1.3. Розширення туристичних та рекреаційних можливостей громади		+	
СЦ2. Громада – територія комфорту і безпеки			
2.1. Благоустрій території громади	+		
2.2. Розвиток місцевої інфраструктури безпеки	+		
2.3. Покращання інженерно- транспортної інфраструктури в громаді	+		
2.4. Удосконалення системи послуг з водопостачання та водовідведення	+		
2.5. Розвиток альтернативних джерел енергії та енергозберігаючих технологій	+		
СЦ3. Громада – безпечний простір для розвитку та самореалізації			
3.1. Розвиток інклюзивного освітнього простору, орієнтованого на дитину	+		
3.2. Збереження та розвиток потенціалу громади у сфері культури і спорту	+		
3.3. Підвищення рівня медичного і соціального захисту населення	+		

Аналіз

відповідності стратегічних та операційних цілей Стратегії розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 року (оновлена редакція)

Таблиця 1.3.

Стратегічні/Операційні цілі стратегії розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року	Стратегія розвитку Чернівецької області на період до 2027 року			
	СЦ 1. Підвищення конкурентоспроможності регіону шляхом сталого розвитку сільського господарства, переробної промисловості та туризму	СЦ 2. Просторовий розвиток території та інфраструктури області	СЦ 3. Створення безпечних та комфортних умов проживання на території області	СЦ 4. Збереження здоров'я та розвиток людського капіталу
СЦ1. Громада – центр підприємництва та дозвілля				
1.1.Розвиток підприємницької активності в громаді	+			
1.2.Підвищення інвестиційного потенціалу	+	+		
1.3.Розширення туристичних та рекреаційних можливостей громади	+			
СЦ2.Громада – територія комфорту і безпеки				
2.1. Благоустрій території громади			+	+
2.2. Розвиток місцевої інфраструктури безпеки			+	
2.3. Покращення інженерно-транспортної інфраструктури в громаді		+		
2.4. Удосконалення системи послуг з водопостачання та водовідведення		+		
2.5. Розвиток альтернативних джерел енергії та енергозберігаючих технологій		+		
СЦ3. Громада – безпечний простір для розвитку та самореалізації				
3.1. Розвиток інклюзивного освітнього простору, орієнтованого на дитину			+	
3.2. Збереження та розвиток потенціалу громади у сфері культури і спорту				+
3.3. Підвищення рівня медичного і соціального захисту населення				+

Як видно, Стратегія розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року корелює зі Стратегічними цілями

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегією розвитку Чернівецької області на період до 2027 року.

Окрім того, ДДП складений з урахуванням низки стратегій, програм і планів, які діють на національному та регіональному рівнях:

- *Національна економічна стратегія на період до 2030 року*, затверджена постановою Кабінетів Міністрів України від 03.03.2021 №179. Стратегія розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року спрямована на покращення загального бізнес-клімату, створення ради підприємців; підтримку малого і середнього бізнесу; розвиток туризму як одного з драйверів соціокультурного та економічного розвитку регіонів;

- *Основні засади (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року*, затверджені Законом України від 28.02.2019 № 2697-VIII. ДДП відповідає таким стратегічним цілям державної екологічної політики: формуванню в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва; забезпечення сталого розвитку природно ресурсного потенціалу; забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку; зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

- *Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року*, затверджений розпорядженням КМУ від 21.04.2021 № 443-р. Стратегія розвитку Великокучурівської ТГ складена з урахуванням необхідності інтеграції екологічної політики в усі сфери соціально-економічного розвитку громади. У ДДП містяться напрямки діяльності, спрямовані на пом'якшення змін клімату, захист атмосферного повітря, природних водних об'єктів, ґрунтів, управління відходами відповідно до вимог чинного природоохоронного законодавства;

- *Національний план управління відходами до 2033 року*, затверджений розпорядженням КМУ від 27.12.2024 № 1353-р. Його пріоритетні цілі:

- удосконалення та наближення національного законодавства до вимог законодавства ЄС на виконання положень Угоди про асоціацію у сфері управління відходами;
- впровадження економічних інструментів для удосконалення сфери управління відходами;
- удосконалення інституційної структури та зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами;
- реформування системи інформаційного забезпечення у сфері управління відходами;
- забезпечення розбудови та модернізації інфраструктури управління відходами;
- підвищення обізнаності населення щодо управління відходами.

Стратегія Великокучурівської територіальної громади передбачає створення не менше 4 майданчиків для роздільного збору ТПВ, зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ; співпрацю з іншими громадами;

- *Енергетична стратегія України на період до 2050 р.*, схвалена розпорядженням КМУ від 21.04.2023 № 373-р. ДДП передбачає низку енергоощадних заходів: розвиток альтернативних видів енергії; термомодернізація будівель громадського сектору, встановлення теплових насосів, модернізацію вуличного освітлення з встановленням LED-ламп. Передбачається енергомодернізація громадських об'єктів зі встановленням СЕС;

- *Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та Операційний план заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року*, схвалені розпорядженням КМУ від 30.05.2024 № 483-р. При розробці Стратегії розвитку громади враховані питання запобігання зміні клімату шляхом скорочення антропогенних викидів парникових газів (ПГ). Передбачено облаштування сонячних панелей; використання теплоізоляційних матеріалів при проведенні капітального ремонту/реконструкції громадських закладів, використання теплових насосів для опалення та охолодження будівель, облаштування зарядних станцій для електромобілів, розвиток велосипедної інфраструктури, встановлення LED-ліхтарів для вуличного освітлення, збільшення площ зелених насаджень загального та спеціального призначення, ремонт автомобільних доріг тощо;

- *Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням*, схвалений розпорядженням КМУ від 30.03.2016 № 271-р. Великокучурівська сільська рада передбачає розроблення та коригування генпланів населених пунктів, розроблення комплексного плану просторового розвитку громади проведення інвентаризації земель ТГ, створення електронної карти місцевості, зменшення площ затопленої території. У моніторинг ДДП з метою збереження ґрунтів та охорони їх родючості включені такі індикатори: «площа розораних земель», «площа сіножатей та пасовищ», «вміст гумусу у ґрунтах» тощо;

- *Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року та План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року*, схвалена розпорядженням КМУ від 14.08.2019 № 688-р. Сільське господарство належить до провідних галузей народного господарства Великокучурівської ТГ. На її теренах здавна поширене городництво та садівництво. ДДП спрямований на подальше підтримання цієї практики та зрошення оброблюваних земель громади;

- *рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням*. Великокучурівська сільська рада передбачає розроблення та коригування генпланів населених пунктів, розроблення комплексного плану просторового розвитку громади проведення інвентаризації земель ТГ,

створення електронної карти місцевості. Ці завдання сприятимуть підвищенню інвестиційного потенціалу та збереженню земель від деградації. Частина земель громади зазнають затоплення внаслідок розливу річки Дерелуй. ДДП передбачено протипаводкові заходи (берегоукріплення, очищення русел річок). З метою захисту земель громади від деградації у моніторинг введено такі індикатори: вміст гумусу у ґрунтах, площі сільськогосподарських земель у розрізі інтенсивного та екстенсивного використання, площі лісів, об'єктів ПЗФ, екомережі, частка площі деградованих земель у загальній площі території громади тощо.

Завдання 1.2.1 Стратегії також враховує *Добровільне національне завдання щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах»*. У рамках моніторингу реалізації ДДП передбачається контроль вмісту гумусу в ґрунтах громади з метою дотримання обраного Україною «нейтрального рівня деградації земель»;

- *Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 - 2024 роках*, затверджені розпорядженням КМУ від 29.12.2021 № 1777-р. ДДП передбачає збереження площі лісів, раціональне та невиснажливе використання екомережі Чернівецької області, захист найстаріших або визначних дерев (заповідник «Тисовий Яр»). На території громади розміщені лісові господарства. Тому Стратегія громади побудована з урахуванням таких стратегічних цілей Державної стратегії управління лісами України до 2035 року:

1. Ефективне управління лісами.
2. Забезпечення екологічної стійкості.
3. Забезпечення вагомого внеску лісів в розвиток економіки.
4. Рекреація та відкрите суспільство.

У моніторинг реалізації ДДП включено індикатори: «площа лісів та лісистість»; «площа екомережі».

- *Водна стратегія України на період до 2050 року та План її реалізації у 2022 – 2024 роках*, схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134-р. Ці документи враховують необхідність розв'язання таких ключових проблем у галузі використання, охорони та відтворення водних ресурсів:

1) забезпечення рівноправного доступу до якісної і безпечної для здоров'я людини питної води і санітарно-профілактичних заходів;

2) покращення екологічного стану поверхневих водних масивів.

З огляду на це оновлена Стратегія розвитку Великокучурівської громади до 2027 р. містить завдання щодо будівництва мережі водопостачання та водовідведення, дослідження можливості використання підземних вод для окремих населених пунктів громади та розроблення концепції очисних споруд у розрізі населених пунктів громади.

Також ДДП очищення русел річок та берегоукріплення.

- *Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України на 2022-2026 роки»*, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.04.2021 № 388-р. Проблема водопостачання гостро стоїть для мешканців багатьох населених пунктів громади. Стратегія передбачає завдання щодо будівництва мережі водопостачання та водовідведення, дослідження можливості використання підземних вод для окремих населених пунктів громади та розроблення концепції очисних споруд у розрізі населених пунктів громади;

- *Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року*, схвалена розпорядженням КМУ від 30.05.2018 №430-р. ДДП передбачає покращення якості та безпеки наявних доріг, вулиць та їх мережі, будівництво нових доріг та розширення існуючих;

- *Стратегія демографічного розвитку України на період до 2040 року та операційний план заходів з реалізації у 2024-2027 роках Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року*, схвалені розпорядженням КМУ від 30 вересня 2024 р. №922-р. ДДП містить завдання щодо розвитку мережі та підвищення спроможності закладів охорони здоров'я для надання якісних та доступних медичних послуг, покращення умов проживання в громаді, створення нових робочих місць тощо;

- *Комплексна програма з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2022 – 2026 роки*, затверджена Рішенням 9-ї сесії обласної ради VIII скликання від 29.09.2022 №24-9/22. У рамках стратегії розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року враховані вимоги таких напрямів Програми: «Охорона і раціональне використання водних ресурсів», «Адаптація до змін клімату», «Охорона і раціональне використання земель», «Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів»;

- *Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Чернівецької зони*, затверджена розпорядженням обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 08.06.2022 №728-р. З метою зменшення антропогенного навантаження на атмосферне повітря ДДП передбачає ремонт автомобільних доріг громади, створення умов для розвитку екологічно дружніх видів транспорту, термомодернізацію будівель тощо;

- *Комплексна програма «Питна вода Чернівецької області на 2023-2026 роки»*, затверджена розпорядженням обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 02.05.2023 №317-р. Стратегія містить завдання щодо розвитку системи водопостачання та водовідведення громади;

- *Комплексна програма розвитку земельних відносин у Чернівецькій області на 2023-2027 роки (зі змінами)*, прийнята 28 листопада 2023 р., № 1208-р, яка передбачає використання й охорону земель та впровадження таких заходів з охорони земель та відновлення родючості ґрунтів як проєктів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь, створення захисних лісових насаджень, полезахисних

лісових смуг, берегоукріплення в умовах зростання попиту на глобальному ринку на харчові продукти. З огляду на цей документ Стратегія розвитку Великокучурівської ТГ містить завдання інвентаризації земель громади, просторове планування території громади тощо;

- *Комплексна програма підтримки розвитку сільського господарства Чернівецької області на 2023-2027 роки*, затверджена розпорядженням обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 26.12.2022 № 1528-р. ДДП спрямований на подальший розвиток сільського господарства на теренах громади з дотриманням принципів сталого природокористування.

Окрім того, ДДП враховується в місцевій *Програмі розвитку земельних відносин та забезпечення містобудівною документацією на території Великокучурівської сільської територіальної громади Чернівецького району Чернівецької області на 2025-2027 роки*, затверджену рішенням XXXIX сесії VIII скликання Великокучурівської сільської ради № 241-39/2024 від 02 жовтня 2024 року. Зокрема, такі завдання Програми відповідають Стратегії:

- проведення аналізу використання земель на території Великокучурівської сільської територіальної громади;
- розробка документації із землеустрою щодо земель комунальної власності;
- проведення суцільної інвентаризації земель на території громади усіх форм власності;
- розробка проектів із землеустрою щодо встановлення та зміни меж населених пунктів Великокучурівської сільської територіальної громади;
- розробка Комплексного плану просторового розвитку території громади.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО СТРАТЕГІЮ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

2.1. Загальні відомості про Великокучурівську сільську територіальну громаду

Територія Великокучурівської територіальної громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Чернівецького району Чернівецької області. Адміністративним центром територіальної громади є с. Великий Кучурів, в якому розміщені її органи місцевого самоврядування. Площа громади склала 97,7 км², а кількість населення - 14 500 осіб.

Великокучурівська громада лежить у південній частині Чернівецької області у Чернівецькому районі, межуючи з південними кварталами обласного центру – міста Чернівці. До складу громади входить 5 населених пунктів сільського типу, які до 2015 р. були розподілені між трьома окремими сільськими радами. Великокучурівська територіальна громада об'єднала 5 сіл: Великий Кучурів, Годилів, Снячів, Глибочок (Великокучурівської ТГ) і Тисовець.

Територія громади розтягується на південь і південний захід, між містом Чернівці і містом Сторожинець та смт Глибока – колишніми районними центрами (обидва райони ліквідовано 2020 р.). Крайнє північне положення займає село Годилів, яке межує з південними житловими кварталами Чернівців. Для нього характерні типові приміські функції, зокрема й багатоквартирна житлова забудова.

Громада лежить у «виделках» дуже важливих автомобільних доріг, які виходять з Чернівців і прямують на південь, але не проходять безпосередньо територією громади. Одна з них – дорога міжнародного значення М19, котра веде до пункту перетину кордону з Румунією (Порубне), віддаленого від адміністративного центру громади на майже 30 км. Натомість вздовж західної межі, проходить дорога державного значення Р62, яка веде з Чернівців по паралелі у західному напрямку до Івано-Франківської області – це дорога з Чернівців у Карпати. Між цими транспортними шляхами проходить дорога обласного значення Т2605, яка починається у Чернівцях і веде у південному напрямку через с. Великий Кучурів до смт Глибока, а далі – до згаданої вище дороги міжнародного значення М19 і до пункту перетину кордону з Румунією.

Розміщення населених пунктів Великокучурівської сільської територіальної громади наведено на рис. 2.1.1.

Рис. 2.1.1. Карта Великокучурівської територіальної громади

2.2. Кліматичні умови та прогнозні їх зміни, якщо Стратегію не буде затверджено

Великокучурівська сільська територіальна громада знаходиться у зоні помірно-континентального клімату з м'якою і нестійкою зимою, тривалою і вологою весною, теплим літом та відносно сухою осінню.

Середньорічна температура повітря становить $+8,0^{\circ}\text{C}$. Проте, як ілюструють дані Чернівецького обласного центру з гідрометеорології, середньорічна температура повітря упродовж останніх десяти років підвищилася до $+9,9 \dots 11,3^{\circ}\text{C}$.

Спостерігається підвищення середніх значень температур усіх місяців року. Найбільш помітним було зростання температур зимових і весняних місяців, яке склало $+1,5 \dots +2,5^{\circ}\text{C}$. Теплішими стали літні місяці, для яких підвищення температур становило $+1,5 \dots +1,6^{\circ}\text{C}$. Значно теплішими стали зими та весни, помірно потеплішали літньо-осінні сезони. З фактом глобального потепління узгоджується тенденція коливань індексів екстремальності температури повітря, а саме: річні мінімуми і максимуми збільшуються, амплітуда між ними скорочується (мінімуми підвищуються швидше максимумів), число днів з сильним морозом зменшується, зростає число днів з високими температурами повітря.

Зима, як правило, настає 28 листопада. Найхолодніший місяць – січень (абсолютний мінімум -32°C). Середні температури зимових місяців становлять: $-2,1^{\circ}\text{C}$ у грудні, $-6,8^{\circ}\text{C}$ у січні та $-4,9^{\circ}\text{C}$ у лютому. У зимовий період часто спостерігається підвищення температур до плюсових відміток. Стійкий перехід температури через 0°C у бік підвищення починається 9 березня. Літо починається 20 травня, а закінчується 10 вересня. Місячна температура повітря впродовж літа особливо не змінюється. У червні вона становить $+17,6^{\circ}\text{C}$, у липні $+21,2^{\circ}\text{C}$, у серпні $+18,4^{\circ}\text{C}$. Останніми роками збільшилася тривалість періодів з температурами вище $+30^{\circ}\text{C}$. Найвищі температури повітря зареєстровані до $+39^{\circ}\text{C}$.

Змін зазнала не лише середня температура, а й зміна кількості опадів, напрямків вітру, терміни формування снігового покриву тощо.

У середньому за рік випадає 462 мм атмосферних опадів. Однак останній 10-річний період характеризувався річними сумами опадів, що на 12% перевищували багаторічну норму. Найменше атмосферних опадів фіксується у жовтні та січні - лютому, найбільше – у червні - липні.

Відповідно до кількості опадів змінюється і кількість днів з опадами. Так, загальна кількість днів з опадами більш як 0,1 мм складає 146 - 190 днів на рік. Влітку опади мають переважно зливовий характер. Постійний сніговий покрив встановлюється не кожного року і він зовсім нестійкий, середня його висота 21 см, максимальна 46 см. У зимовий період спостерігаються часті відлиги.

Упродовж року дують вітри різних напрямків, але переважають північно-західні. Лише в листопаді та грудні спостерігається деяке переважання вітрів східного і південно-східного напрямків. Середня швидкість вітрів – від 3,3 м/с в липні до 4,0 м/с у січні.

Повторюваність напрямків вітру і штилів (%)

Пн.	ПнСх.	Сх.	ПдСх.	Пд.	ПдЗх.	Зх.	ПнЗх.	Штиль
6,8	2,7	20,4	15,2	4,8	7,0	10,9	32,2	10,4

Аналіз характеру змін вітрового режиму показав, що упродовж останнього 12-річного періоду на 5-7% зменшилась кількість випадків вітрів північно-західного напрямку, проте суттєво – на 10-12% – збільшилась кількість вітрів північного і південного напрямів.

Мінімальна відносна вологість повітря спостерігається у квітні-травні, і складає 69%, а в листопаді - грудні вона збільшується до 87-88%. Середня відносна вологість за рік дорівнює 77%.

Середнє річне число днів з туманом – 64. У зимові місяці зафіксовано спостережень по 7-12 днів з туманом, в літні – по 1-2.

Несприятливі кліматичні явища: зливи, град, тумани, ожеледиця, заметілі, посухи.

Основними проявами та наслідками глобальної зміни клімату є посухи, які перериваються зливами значної інтенсивності, що призводить до затоплень,

підтоплення, зміна тривалості вегетаційного періоду, зміщення кліматичних сезонів, висихання дерев (дуб, ялина, берест, смерека), зменшення водності ґрунту, зменшення рівня ґрунтових вод, деградація ґрунтів, зміна біорізноманіття, зміна екосистем тощо.

Описані тенденції кліматичних змін є наслідком глобальних змін клімату, які пов'язані з ростом вмісту в атмосферному повітрі парникових газів (ПГ).

Водночас за даними управління екології та природних ресурсів Чернівецької ОВА на території Великокучурівської сільської територіальної громади немає підприємств, які б здійснювали великі обсяги викидів ПГ і створювали помітне теплове, електромагнітне та інші види випромінювання. Натомість громада скеровує свою діяльність щодо використання відновлюваних джерел енергії. Наразі розвивається вироблення електроенергії фотовольтаїчними установками. Зокрема, у громаді функціонує ТОВ «ЧОЕК», яке спеціалізується на виробленні сонячної електроенергії. Стратегією планується збільшення обсягів використання сонячної енергії шляхом встановлення сонячних колекторів у громадських та приватних будівлях. Вуличне освітлення у низці населених пунктів громади облаштовується з використанням LED-ламп. Ця практика передбачена Стратегією й надалі. Окрім того, проводяться роботи з термомодернізації будівель, розширюються площі озеленення. Також громада проводить політику щодо розширення масштабів використання екологічних видів транспорту.

Оцінку викидів парникових газів від землекористування, земельного покриття, ведення лісового господарства на території Великокучурівської територіальної громади проведено згідно з «Рекомендаціями щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» Міністерства енергетики та захисту довкілля України» № 26/1.4-3-5650 від 03.03.2020 р. і наведено у табл. 2.2.1.

Оцінка викидів ПГ від землекористування, земельного покриття, ведення сільського та лісового господарства на території Великокучурівської громади

Таблиця 2.2.1.

№	Показник діяльності	Одиниця виміру	Кількість на початок ддп	Одиниця виміру	Коефіцієнт тон CO ₂ екв	Результат т CO ₂ -екв
1	Оброблені землі CR	га	3802,41	т CO ₂ /га	1.18	4486,84
2	Пасовища GR	га	-	т CO ₂ /га	-0.03	*
3	Лісові площі FO	га	4149,83	т CO ₂ /га	-4.78	- 19 836,19
4	Водно-болотні угіддя WE:					
4.1	землі з видобутком торфу (кар'єри видобутку торфу) WE2	га		т CO ₂ /га	21.53	0

4.2	постійні води (ставки, річки, озера, болота) WE1	Га	47,86	т CO ₂ /га	0	0
5	Поселення, забудовані території, дороги та інше SE	га	1178,86	т CO ₂ /га	0	0
6	Інші землі OT	га	588,74	т CO ₂ /га	0	0
-	Сумарний результат					- 15 349,35

* -дані ПГ занижені, оскільки не враховані площі пасовищ

Як видно з таблиці, на початок реалізації ДДП землекористування на території Великокучурівської ТГ зумовлює поглинання ПГ обсягом - **15 349,35** т CO₂-екв/рік, що є позитивним фактором у сфері використання земельних ресурсів громади. Такий ефект досягається шляхом збереження лісових площ громади, на які припадає 42,48% від загальної площі громади.

Прогнозні зміни стану клімату, якщо Стратегія не буде затверджена.
Відмова від реалізації Стратегії суттєво не впливатиме на загальну тенденцію зміни клімату. Однак ДДП передбачені заходи щодо зменшення викидів парникових газів шляхом облаштування сонячних електростанцій та термомодернізації громадських і житлових будівель, розвитку екологічно дружніх видів транспорту, встановлення енергоощадних вуличних ліхтарів, впровадження системи "розумного освітлення", яка дозволяє автоматично регулювати інтенсивність освітлення залежно від часу доби та погодних умов, ремонту місцевих автомобільних доріг, озеленення територій, збереження лісових площ, стабілізації площ оброблюваних земель тощо. Якщо ДДП не буде затверджений, ці завдання не будуть реалізовані повністю або частково.

2.3. Опис поточного стану атмосферного повітря та прогнозні його зміни, якщо Стратегію не буде затверджено

Стан атмосферного повітря Великокучурівської сільської територіальної громади, як і всієї Чернівецької області, у першу чергу залежить від обсягів викидів забруднювальних речовин (ЗР) від *пересувних джерел*, на які в рамках області припадає понад 90% від загальної кількості викидів забруднювальних речовин.

Великокучурівська ТГ характеризується досить високим рівнем забезпеченості автомобілями на одну тисячу населення. З урахуванням темпів автомобілізації очікуваний загальний рівень на найближчу перспективу орієнтовно зросте до 380 одиниць на тисячу жителів.

Окрім того, потрібно враховувати, що територією громади проходять автодороги міжнародного, державного та обласного значення М19 і Р62 та Т2605. Основна інтенсивність руху припадає на дорогу міжнародного значення.

Останнім десятиліттям фіксується тенденція росту автомобільних перевезень територією громади.

На сьогоднішній день якість/стан дорожнього покриття, яке веде у напрямку до колишнього районного центру м. Сторожинець, починаючи від с. Глибочок (Великокучурівської ТГ), вимагає капітального ремонту. Ремонт не здійснювався протягом багатьох років. Незадовільний стан асфальтованої дороги також у напрямку на смт Глибока.

Ситуація з великою кількістю автомобільного транспорту у громаді на тлі його незадовільного технічного стану через значний вік, низької якості палива, відсутності дійового контролю за якістю пального, подекуди незадовільний технічний стан шляхів, режим швидкості дорожнього руху формують досить високі викиди забруднювальних речовин.

Основними засобами зниження інтенсивності забруднення атмосферного повітря викидами автомобільного транспорту у громаді є якісний ремонт асфальтового покриття вулиць та розвиток екологічно дружніх видів транспорту. Зокрема, варто враховувати світову тенденцію переходу від автомобілів на вуглеводневому паливі до автомобілів на електричній тязі або на водневих двигунах. Вже зараз зростає кількість електротранспорту. Тому у довгостроковій перспективі можливе зменшення обсягів викидів від автотранспорту і, як наслідок, зменшення впливу на території, що прилягають до автомагістралей.

Через громаду проходить також залізнична лінія міжнародного значення, яка єднає Україну з Румунією та забезпечує місцеве і регіональне залізничне сполучення. На території громади розташовано дві залізничні станції – у с. Великий Кучурів і в с. Тисовець. Залізнична лінія з'єднує громаду з Чернівецьким міжнародним аеропортом. Однак інтенсивність перевезень залізничною колією незначна. За добу курсує лише один потяг, тому викиди від цих джерел забруднення значно поступаються тим, що формуються автомобільним транспортом.

У Великокучурівській ТГ викиди забруднювальних речовин від *стаціонарних джерел* пов'язані з такою виробничою діяльністю: будівництво і будівельні матеріали (виробництво цегли, вікон, дверей); лісове господарство і садівництво (на території громади діють три державні лісгоспи та державна Придністровська дослідна станція садівництва). Значна кількість підприємств, зокрема й фізичних осіб-підприємців, які ведуть діяльність на території громади, зареєстровані у м. Чернівці. Це особливо стосується північної частини громади – села Годи́лів, яке має типово приміський характер і тісно пов'язане з містом Чернівці.

Основні викиди забруднюючих речовин пов'язані з діяльністю низки підприємств: ТОВ "ІННОВЕЙШЕН ВІНДООРС", ТОВ АПЛІОТ, ТОВ Євро ВІНДОВС (виробництво металопластикових конструкцій), АТ «Укрзалізниця» (залізничні перевезення), Кірдей В.Д (транспорт та транспортні послуги).

За видами економічної діяльності найбільші викиди в Великокучурівській ТГ продукуються від:

- будівельної промисловості;
- лісового, сільського господарства,
- переробної промисловості.

Виробнича діяльність підприємств громади супроводжується викидами в атмосферне повітря речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, оксидів азоту та сірки, окису вуглецю, неметанових летких органічних сполук, метану, вуглеводнів граничних $C_{12} - C_{19}$ (НМЛОС) та інших забруднювальних речовин.

Аналіз чинних на підприємствах «Документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів для отримання дозволів на викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря» дозволяє стверджувати, що вони не здійснюють негативного впливу на забруднення приземного шару атмосфери. Ці суб'єкти господарювання належать до об'єктів 3 груп, які не підлягають державному обліку, оскільки їхні обсяги викидів не перевищують порогових значень відповідно до наказу № 177 від 10.05.2002 р. Міністерства екології та природних ресурсів України. Відповідні СЗЗ для цих підприємств витримані.

Отже, Великокучурівська громада розміщується на території, яка зазнає незначного (помірного) негативного впливу з боку наявних підприємств, здатних формувати певні обсяги викидів ЗР від стаціонарних джерел забруднення.

Господарська діяльність громади щодо стану атмосферного повітря не здійснює транскордонного впливу на територію Румунії. Своєю чергою, транскордонного забруднення атмосферного повітря Великокучурівської ТГ підприємствами сусідньої Румунії також не відбувається у зв'язку з відсутністю виробничих об'єктів у прикордонній зоні цієї країни.

З метою захисту атмосферного повітря та подальшого моніторингу реалізації Стратегії громада у рамках своїх повноважень має контролювати наявність дозволів на викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря від діючих підприємств та установ. Згідно зі ст.11 ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» викиди ЗР стаціонарними джерелами можуть здійснюватися тільки після отримання дозволу. Згідно зі ст. 12 ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» господарська чи інші види діяльності, пов'язані з порушенням умов і вимог до викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на його стан, передбачених дозволами, може бути обмежена, тимчасово заборонена (зупинена) або припинена відповідно до законодавства. Безконтрольна ситуація з викидами може призвести до погіршення якості атмосферного повітря. Згідно з Податковим кодексом (ст. 240, 242, 243) підприємства-забруднювачі атмосферного повітря повинні сплачувати у бюджети різних рівнів екологічний податок, зокрема у місцевий бюджет.

За даними екологічного чат-боту Saveecobot
(<https://www.saveecobot.com/radiationmaps#> 9/47.6238/31.3206/gamma)

радіаційний фон у м. Чернівці, яке межує з Великокучурівською громадою. 17.09.2025 р. складає 0,102 – 0,131 мкЗв/год і нижчий небезпечного рівня, поріг якого для людини вважається в 0,300 мкЗв/год.

Якщо Стратегія розвитку Великокучурівської громади до 2027 р. не буде реалізована, слід очікувати певного погіршення стану атмосферного повітря внаслідок подальшого негативного впливу на атмосферне повітря основного забруднювача – автотранспорту (у першу чергу через невирішеність питання розвитку та покращення стану мережі автомобільних доріг, що проходять територією громади). Окрім того, не будуть повністю реалізовані завдання з термомодернізації житлової та громадської забудови та розвиток екологічно дружніх видів транспорту.

2.4. Опис поточного стану водного середовища та прогнозні його зміни, якщо Стратегію не буде затверджено

Територією Великокучурівської громади протікає річка Дерелуй (див. рис. 2.4.1).

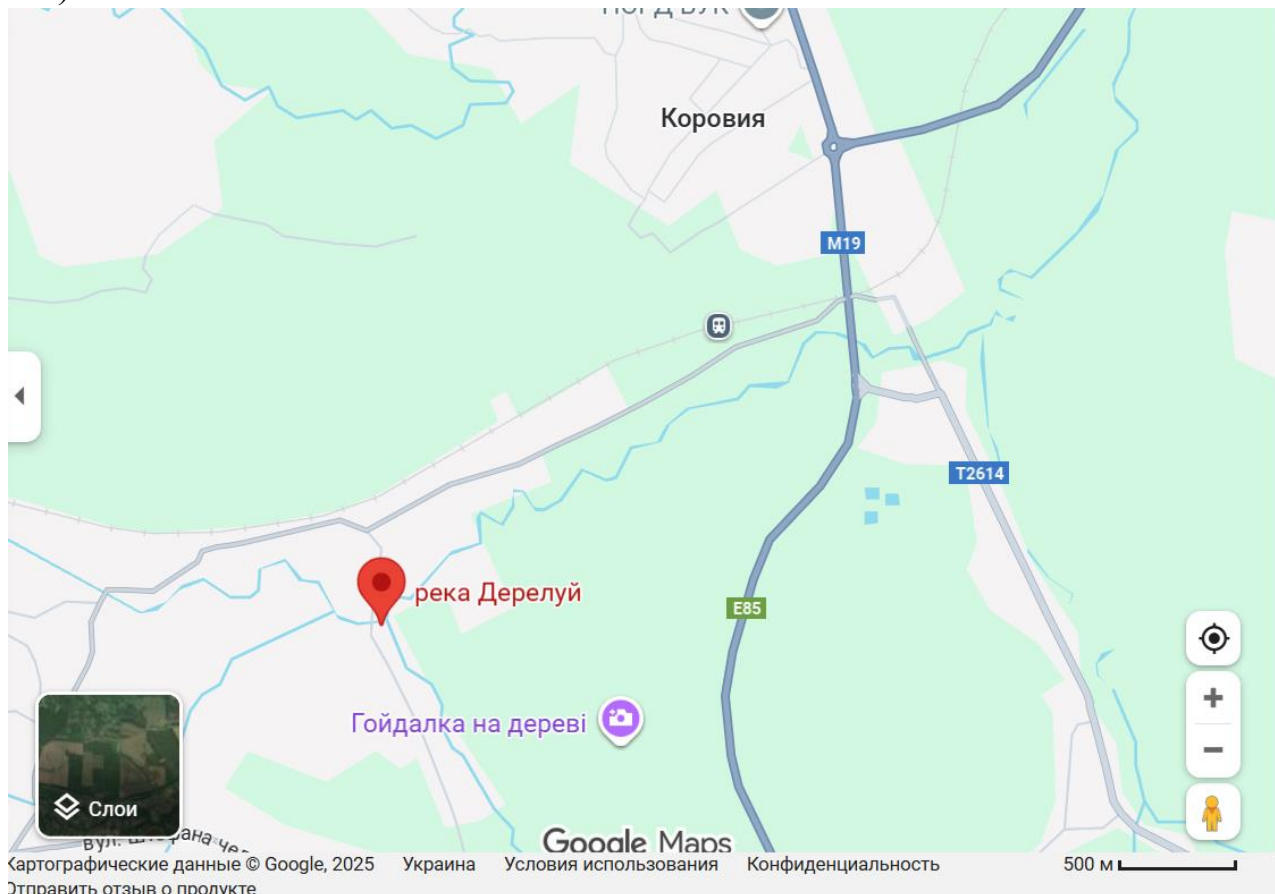

Рис. 2.4.1. Картосхема протікання р. Дерелуй Великокучурівською ТГ

Дерелуй (Дереглуй) – річка, яка протікає територією Чернівецького району Чернівецької області. Права притока р. Прут (басейн Дунаю).

Довжина річки 34 км. Площа водозбірного басейну - 313 км². Похил річки 4,9 метра на кілометр. Долина трапецієвидна, шириною від 400 – 500 м до 2,5 км. Русло звивисте (особливо у низинах), шириною 2- 8 м, максимальна ширина – 20 м. Є острови. Використовується для водоспоживання, рибальства.

Бере початок у північній частині смт Глибока. Тече у межах Прикарпаття, спочатку на північ і (частково) північний захід, у середній та нижній течії – на північний схід. Впадає у Прут на північно-східній околиці с. Остриця.

Праві притоки: Невільниці, Храшовець, Бородач. Ліві притоки: Коровія, Панті.

На річці розкинулися такі населені пункти: селище Глибока, села Червона Діброва, Тисовець, Великий Кучурів, Волока, Грушівка, Валя Кузьмина, Молодія, Остриця.

Річка Дерелуй під час інтенсивних опадів розливається на досить великій території, приносячи повені і підтоплення.

Моніторинг за р. Дерелуй не ведеться.

Згідно зі ст. 89 Водного кодексу України з метою охорони водних об'єктів від забруднення і засмічення, збереження їх водності вздовж річок, навколо озер та інших водойм у межах водоохоронних зон виділяються ділянки під прибережні захисні смуги. Відповідно до ст. 89 Водного кодексу України у прибережних захисних смугах категорично забороняється розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво. З огляду на це для Великокучурівської громади нагальною проблемою є винесення у натуру прибережно-захисних смуг водних об'єктів.

Централізована мережа водопостачання і водовідведення є лише у північній частині Великокучурівської громади (південна частина села Годилів), яка безпосередньо межує з Чернівцями. Питна вода з централізованого водогону відповідає вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

В інших сільських населених пунктах громади для питних потреб використовується вода з індивідуальних шахтних колодязів. Контроль за якістю води з індивідуальних шахтних колодязів проводиться вибірково місцевими органами Держпродспоживслужби України. Отримані дані свідчать, що вона також відповідає питній якості. Ці ж села громади не покриті водно-каналізаційною інфраструктурою.

Відмова від реалізації Стратегії вплине на теперішній стан водних ресурсів громади, оскільки залишаться невирішеними проблемні питання з покращенням ситуації з водопостачанням і водовідведенням у громаді та розчищенням русла р. Дерелуй та її берегоукріпленням.

2.5. Опис поточного стану земельних ресурсів і ґрунтів, та прогнозні зміни цього стану, якщо Стратегію не буде затверджено

Загальна площа Великокучурівської територіальної громади – 9767,3 га.

Категорія земель	Площа, Частка від загальної	
	га	площі, %
Землі житлової та громадської забудови	1178,86	12,07 %

Категорія земель	Площа, га	Частка від загальної площі, %
Землі сільськогосподарського призначення	3802,41	38,93 %
Ліси та інші лісовкриті площі	4149,83	42,48 %
Землі водного фонду	47,86	0,49 %
Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони тощо	123,29	1,26 %
Інші	465,45	4,77%

Серед усіх категорій земель громади важливе економічне значення мають землі сільськогосподарського призначення, на які припадає 38,93% та ліси та інші лісовкриті площі (42,48%).

На території Великокучурівської громади переважають сірі та темно-сірі опідзолені ґрунти (див. рис. 2.5.1).

Рис. 2.5.1. Карта ґрунтів Великокучурівської територіальної громади (за даними Геопорталу «Інтерактивна карта ґрунтів України» (<https://superagronom.com>))

Інформація про вміст гумусу у ґрунтах колишнього Сторожинецького району наведена у табл. 2.5.1 (дані Чернівецької філії ДУ «Держґрунтохорона»).

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення

Таблиця 2.5.1

Назва району	Площа ґрунтів, %						Середньо-зважений
	Дуже	Низький	середній	підвищений	Високий	Дуже	

	низький <1,1	1,1-2,0	2,1-3,0	3,1-4,0	4,1-5,0	високий >5,0	показник, %
Сторожинецький	-	13,6	84,6	1,8	-	-	2,4
По області:	0,8	16,5	62,5	15,7	3,3	1,2	2,6

Як видно з таблиці, у колишньому Сторожинецькому районі найбільша площа ґрунтів із середнім вмістом гумусу (2,1-3,0 мг/кг ґрунту). За даними наукових досліджень для підтримки в ґрунті на достатньому рівні фізико-хімічних і біологічних процесів необхідно, щоб він містив в орному горизонті не менше 2,4% гумусу. Цей рівень вважається критичним, нижче якого помітно погіршуються агрономічно цінні властивості ґрунтів. Площа ґрунтів з низьким вмістом гумусу в громаді нараховується 13,6%.

Ґрунти забезпечують високий рівень розвитку рослинництва у Великокучурівській громаді. Водночас орні землі зазнають антропогенного тиску внаслідок застосування важких машинно-тракторних агрегатів для обробки ґрунту та збирання врожаю, використання великих доз добрив, неправильного або надмірного використання пестицидів та нехтування ґрунтозахисними сівозмінами.

Як наслідок, на землях громади наявні прояви ерозії, підкислення та погіршення якісного стану ґрунтів.

Високий рівень розораності угідь громади та практично повне припинення виконання комплексу робіт по захисту ґрунтів зумовлює розвиток ерозійних та деградаційно-руйнівних процесів і створює загрозу зменшенню родючості земель.

За ступенем еродованості земель Великокучурівська ТГ належить до зони активного розвитку ерозійних процесів. Еродованість ґрунтів громади складає 10 – 20% (див. рис. 2.5.2.). Площа еродованих земель - 6 588,258 – 8 784,3 га. В основному це орні землі (82,5%).

Ступінь еродованості ґрунтів (%)

до 1	від 40 до 50
від 1 до 10	від 50 до 60
від 10 до 20	від 60 до 70
від 20 до 30	від 70 до 80
від 30 до 40	більше 80

Рис. 2.5.2. Карта еродованості ґрунтів Чернівецької області (за даними Геопорталу «Інтерактивна карта ґрунтів України» (<https://superagronom.com>))

Упродовж останніх років роботи з відновлення деградованих земель не проводилися.

Основні площі орних земель громади розташовані у селах на рівнинній території поза межами крутосхилів та водоохоронних зон.

Частина земель громади зазнає підтоплення внаслідок розливу р. Дерелуй.

Якщо Стратегія не буде реалізована, ймовірні подальші нераціональні зміни у теперішньому землекористуванні. Невирішеними залишаться питання інвентаризації та раціонального використання сільськогосподарських земель громади та ймовірна подальша деградація ґрунтів. Окрім того, буде втрачена можливість берегоукріплення з метою захисту ґрунтів від затоплення водами р. Дерелуй.

2.6. Надра

Родовища корисних копалин у Великокучурівській громаді відсутні.

2.7. Поводження з відходами

Згідно з місцевими нормами утворення ТПВ, які затверджені рішенням виконавчого комітету сільської ради 3 серпня 2022 р. № 135, орієнтовні обсяги ТПВ у громаді складають 19 000 м.куб./рік.

Для збору ТПВ використовується 1500 контейнерів для 4500 домогосподарств. Контейнери розміщені на майданчиках з твердим покриттям. Побутове сміття збирається не сортованим, для збору будівельного та великогабаритного сміття використовуються металеві контейнери, ємністю 10 метрів кубічних.

У громаді відсутні сміттєзвалища/скотомогильники. Рішенням № 57 – 48-2020 від 28 лютого 2020 року закрито сміттєзвалища у селах Тисовець, Снячів, Великий Кучурів та заборонено вивезення твердих побутових відходів на дані об'єкти.

З підприємствами, організаціями, установами, мешканцями приватного сектору укладені угоди на вивезення та утилізацію побутових відходів на полігон ТПВ м. Чернівці.

Вивезення побутових відходів з громади здійснюється спеціальним транспортом ТОВ «Укрвторресурси-Буковина».

У процесі діяльності виробничих об'єктів, розташованих на території Великокучурівської громади, утворюються такі відходи: відпрацьовані акумулятори, нафтопродукти, паливні та масляні фільтри, шини автотранспорту, промаслене ганчір'я, абразивні круги, тара з-під олів та пестицидів, будівельні відходи, макулатура, гумові відходи, відходи скла, пластмасові відходи, зношеного спецодягу, деревини, чорні та кольорові метали тощо.

Підприємства громади ведуть облік утворення відходів та здійснення операцій з управління відходами в електронному вигляді, подають статистичну звітність по відходах - за формою № 1 – відходи «Звіт про відходи» та мають договори на утилізацію/оброблення чи видалення відходів, які укладаються з компаніями, які мають дозволи на здійснення операцій з оброблення відходів чи ліцензію Міндовкілля на провадження господарської діяльності з управління з небезпечними відходами.

Відмова від реалізації ДДП призведе до втрати можливості покращення управління ТПВ та створення підґрунтя для втілення системи роздільного збору сміття громади.

2.8. Фізичні фактори впливу на здоров'я людей та довкілля

Головним джерелом шуму на території Великокучурівської громади є автомобільний транспорт, що рухається дорогами міжнародного та національного значення. До пересувних джерел шуму також належить залізничний транспорт, але наразі інтенсивність його руху територією громади незначна. Шумовий вплив екранується зеленими слугами вздовж доріг.

Джерелами електромагнітного випромінювання на території громади є повітряні лінії електропередачі, електричні підстанції, телевізійні та радіотрансляційні станції, пристрої, що забезпечують мобільний та стільниковий зв'язок. З метою захисту територій громади від об'єктів, що створюють електромагнітне випромінювання, останні розміщені з дотриманням відповідних охоронних зон.

Джерел радіаційного випромінювання на території Великокучурівської громади немає.

Прогнозні зміни фізичних факторів впливу на здоров'я людей та довкілля, якщо Стратегію не буде затверджено, не очікуються. Натомість реалізація Стратегії передбачає зменшення шумового забруднення шляхом ремонту доріг місцевого значення та подальшого озеленення територій.

2.9. Опис поточного стану рослинного і тваринного світу та прогнозні зміни цього стану, якщо Стратегію не буде затверджено

Умови Великокучурівської громади, близькість міста Чернівці зумовили значне різноманіття території та, відповідно, видовий різновид рослинного покриву. Тут наявні угруповання лісового, лучного, болотного типів рослинності, водні та прибережно-водні фітоценози, невеличкі ділянки степової рослинності та значні площі синантропних угруповань. Таке ценотичне різноманіття викликане також наявністю ділянок із природним рослинним покривом і антропогенно перетвореним.

Серед трав'яної рослинності домінують осока волосиста і лісова, медунка темна, маренка запашна, зеленчук жовтий, цибуля ведмежа, апозерис смердючий, яглиця звичайна, шавлія, бузина трав'яниста, безщитник жіночий, кропива дводомна, щучник дернистий, мітлиця тонка, хвощ великий, гадючник звичайний, райграс високий, трищетинник жовтуватий, волошка лучна, костриця лучна, деревій звичайний, бузина чорна, кропива глуха, подорожник середній, гравілат лісовий тощо.

Деревна рослинність у громаді представлена акацією, липою, ясенем, кленом, фруктовими деревами (яблуна, груша, вишня, черешня, персик, алича тощо).

Завдяки постійному антропогенному впливу створені умови для розвитку синантропної рослинності. До її типових представників належать кропива жалка, кропива дводомна, собача кропива, грицики звичайні, лобода біла, лобода бешишник або лобода гібридна, герань Роберта тощо.

Проблемою громади є інвазійні рослини, насамперед амброзія.

На території громади встановлене перебування класу земноводних. Переважають безхвості земноводні, серед яких домінують жаби. Амфібії приурочені, головним чином, до невеликих проточних і стоячих водойм, а також часто зустрічаються серед лісових масивів.

Виявлено представників класу Плазуни. Найтиповіші представники – *Lacerta agilis* L. та *Natrix natrix* (L.); їх можна зустріти в районах із різним рівнем гемеробії за наявності тут сприятливих для цих рептилій екологічних умов. Інші види трапляються спорадично, переважно в периферійній частині населених пунктів.

З класу Птахів встановлене перебування 167 видів з 44 родин, 16 рядів, що складає 67,3 та 76,6 % авіауністичних елементів, зафіксованих у Прут-Дністровському межиріччі та Покутсько-Буковинському Передкарпатті відповідно. Виявлено 82 гніздових і зимуючих видів птахів, що становить 65,1 % від загальної кількості тих представників орнітофауни, які є відносно постійними мешканцями найтиповіших екосистем громади. Основу видового багатства складають Горобцеподібні (Passeriformes) – 58 (70,7 %) представників. Із негоробиних птахів відносно високою є частка Дятлоподібних (Piciformes) – 8 (9,8 %) видів і Совоподібних (Strigiformes) – 5 (6,1 %).

З класу Ссавці виявлений 31 вид теріофауни. Найбагатшими за кількістю видів є Лиликові (Vespertilionidae), Тхореві (Mustelidae) та Мишачі (Muridae) (по 5 або 16,1 %).

До інвазійних видів тварин на території громади належать слимак іспанський та вогнівка самшитова.

Відмова від Стратегії може призвести до вилучення суміжних мало змінених і природних територій задля неконтрольованого будівництва, руйнування рослинного покриву на цих територіях, відведення земель лісового фонду під сміттєзвалища, а збільшення шумового забруднення на неякісних автодорогах та розширення територій сміттєзвалищ збільшуватиме зону впливу на тварин.

2.10. Природоохоронні території та прогнози зміни цього стану, якщо Стратегію не буде затверджено

Об'єкти ПЗФ

Тисовий Яр - ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення в Україні. Розташована у Чернівецькому районі Чернівецької області, на південь від села Снячів і на захід від села Тисовець (див. рис. 2.10.1).

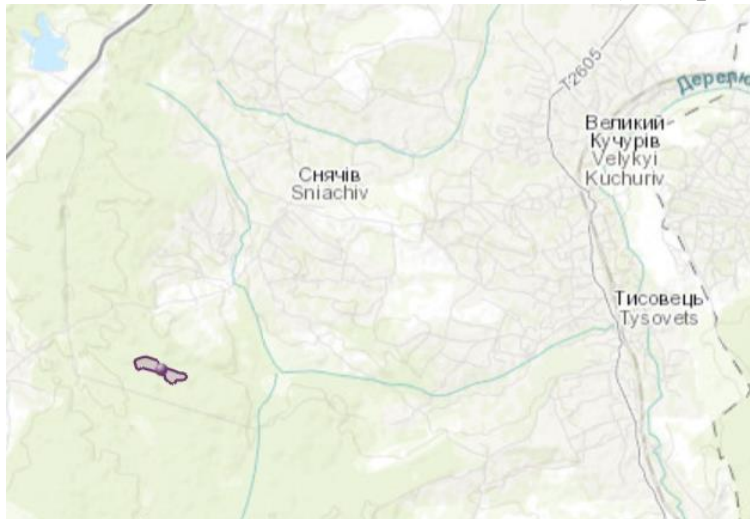

Рис. 2.10.1. Дислокація БППЗДЗ «Тисовий Яр» () стосовно Великокучурівської територіальної громади.

Площа 10 га. Статус присвоєно згідно з Постановою Ради Міністрів УРСР від 30.03.1981 року № 145-Р. Перебуває у віданні ДП «Чернівецький лісгосп» (Кучурівське л-во, кв. 10, вид. 16, кв. 11, вид. 1).

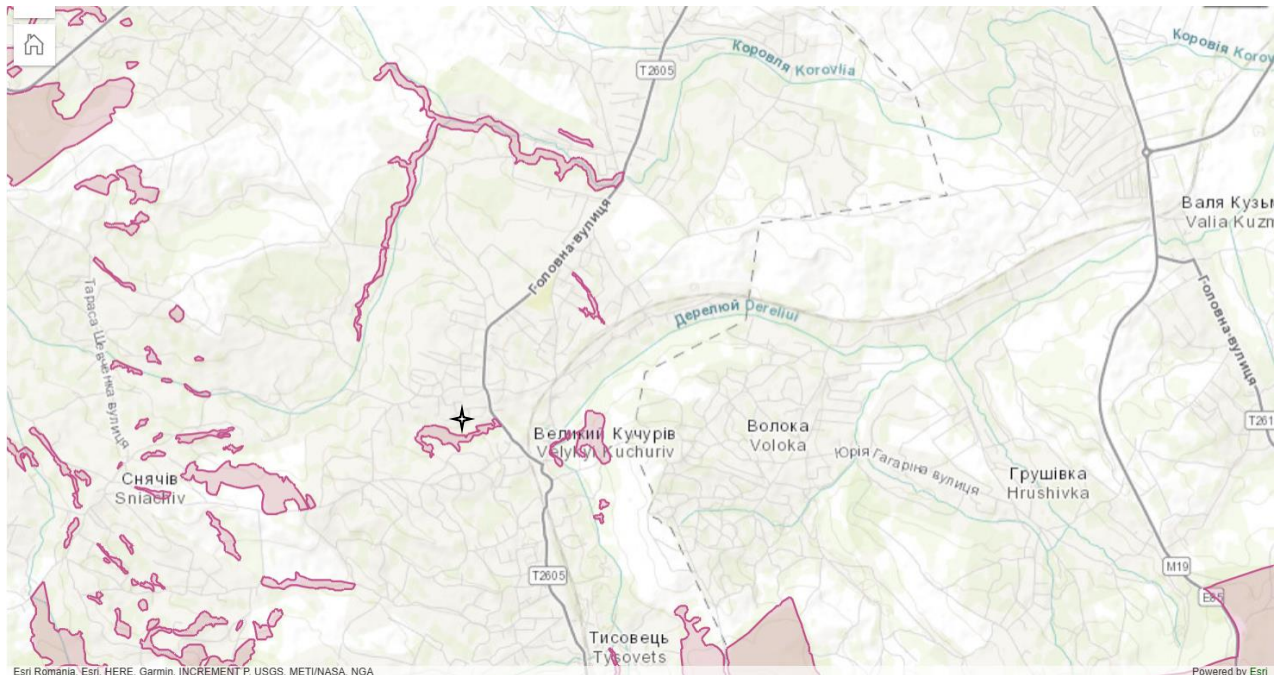
Має вигляд букового лісу на схилах крутого яру. У нижньому ярусі поодинокі та окремими групами зростає **тис ягідний** природного походження віком 60-80 років (окремі екземпляри до 500 років). У трав'яному покриві трапляються рідкісні підсніжник звичайний, шафран Гейфеля та білоцвіт весняний, занесені до Червоної книги України.

«Тисовий Яр» є частиною Чернівецького регіонального парку.

Екомережа

Екомережа – це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

На рис. 2.10.2 наведено елемент екомережі, який дислокований на території Великокучурівської територіальної громади, - ділянки Регіонального ландшафтного парку «Чернівецький».

2.10.1. Дислокація частини лісових масивів РЛП «Чернівецький» () стосовно Великокучурівської територіальної громади (★).

РЛП «Чернівецький» складається з кількох переважно лісових масивів: один розміщений на захід від міста Чернівців (на правому березі річки Прут), інший – на південь (у східній частині Чернівецької височини). Ще один масив прилягає безпосередньо до північно-східної околиці Чернівців, а четвертий (найбільший) охоплює західну частину Хотинської височини.

Площа: 21487,54 га. Розташування: Чернівецький район, Садгірське лісництво, Чорнівське лісництво, Ревнянське лісництво, Драчинецьке лісництво, Кіцманське лісництво, Кузьмінське лісництво, Кучурівське лісництво, Сторожинецьке лісництво.

Підпорядкування: ДП «Ліси України» Філія «Чернівецьке ЛГ». Утворення: 8 лютого 1996 року (створено на площі 21504,2 га); 10 червня 2004 року (площу зменшено на 1,0 га); 28 квітня 2005 року (площу зменшено на 1,7 га); 16 жовтня 2006 року (площу зменшено на 13,96 га).

РЛП «Чернівецький» є одним з найбільших природоохоронних об'єктів Чернівецької області. Територія регіонального парку цінна в ландшафтному, ботанічному, зоологічному й лісівничому аспектах у зв'язку з тим, що в його межах зосереджена значна частина як типових, так і унікальних природних комплексів Буковини. Значною мірою це зумовлено тим, що заповідний об'єкт

лежить у межах двох фізико-географічних регіонів: Передкарпаття і Прут-Дністровського межиріччя (Хотинська височина).

РЛП «Чернівецький» розташований на лісових землях, де основними лісоутворюючими породами є бук лісовий (*Fagus sylvatica*), дуб звичайний (*Quercus robur*), дуб скельний (*Q. petraea*), граб звичайний (*Carpinus betulus*). Більша частина лісових масивів заповідного об'єкта – це чисті і мішані букові ліси (грабово-букові, дубово-букові, зрідка ялицево-букові) (союз *Fagion sylvaticae*). Досить часто трапляються мішані ліси із грабом і дубом (союз *Carpinion betuli*). До числа унікальних букових лісів належать угруповання за участю тису ягідного (*Taxus baccata*).

Зонування території РЛП «Чернівецький» не проведено. Проте в його межах функціонує низка заповідних об'єктів різного рангу і категорій. Зокрема, це ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Цецино», лісовий заказник місцевого значення «Джерело», ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Тисовий яр», ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Буково-дубова ділянка», «Праліс дуба скельного», «Віковий дуб», «Вікова діброва», «Ділянка лікарських рослин», «Ділянка дуба звичайного», «Францталь», «Вісім горіхів гікорі» і «Насадження дуба звичайного» та 10 заповідних урочищ – «Ринва», «Буковий праліс», «Берда», «Ділянка рідкісних рослин», «Коцюба», «Луківка», «Рукав», «Кривка», «Маловатний» і «Вісім берек». Вони становитимуть ядро заповідної зони регіонального парку.

На території РЛП «Чернівецький» виявлені фітоценози, занесені до Зеленої книги України: угруповання букових лісів тисових (*Fageta (sylvaticae) taxosa (baccatae)*) і ялицево-букових лісів тисових (*Abieto (albae)-Fageta (sylvaticae) taxosa (baccatae)*); угруповання букових лісів (*Fageta sylvaticae*) з домінуванням барвінку малого (*Vinca minor*), що представлені асоціацією букового лісу малобарвінкового (*Fagetum (sylvaticae) vincosum (minoris)*); угруповання букових лісів (*Fageta sylvaticae*) з домінуванням у травостой лунарії оживаючої (*Lunaria rediviva*), що представлені асоціацією букового лісу лунарієвого (*Fagetum (sylvaticae) lunariosum (redivivae)*); угруповання букових лісів (*Fageta sylvaticae*) з домінуванням плюща звичайного (*Hedera helix*), що представлені асоціаціями букового лісу плющового (*Fagetum (sylvaticae) hederosum (helicis)*), грабово-букового лісу плющового (*Carpineto (betuli)-Fagetum (sylvaticae) hederosum (helicis)*), грабово-звичайнодубово-букового лісу плющового (*Carpineto (betuli)-Querceto (roboris)-Fagetum (sylvaticae) hederosum (helicis)*); угруповання букових лісів (*Fageta sylvaticae*) з домінуванням у травостой скополії карніолійської (*Scopolia carniolica*), що представлені асоціацією букового лісу скополієвого (*Fagetum (sylvaticae) scopoliosum (carniolicae)*); угруповання букових лісів (*Fageta sylvaticae*) з домінуванням у травостой цибулі ведмежої (*Allium ursinum*), що представлені асоціаціями букового лісу ведмежоцибулевого (*Fagetum (sylvaticae) alliosum (ursini)*), грабово-звичайнодубово-букового лісу ведмежоцибулевого (*Carpineto (betuli)-*

Querceto (roboris)-Fagetum (sylvaticae) alliosum (ursini)), грабово-ялицево-букового лісу ведмежоцибулевого (Carpinetum (betuli)-Abieto (albae)-Fagetum (sylvaticae) alliosum (ursini)); угруповання скельнодубово-букових лісів (Querceto (petraeae)-Fageta (sylvaticae)).

На території РЛП «Чернівецький» ростуть понад 500 видів судинних рослин. До Червоної книги України занесено 44 види: плаун колючий (*Lycopodium annotinum*), зелениця сплюснута (*Diphasiastrum complanatum*), баранець звичайний (*Huperzia selago*), тис ягідний, місячник (лунарія) оживаюча, берека (*Sorbus torminalis*), клокичка периста (*Staphylea pinnata*), беладонна звичайна (*Atropa belladonna*), скополія карніолійська, пізньоцвіт осінній (*Colchicum autumnale*), рябчик шаховий (*Fritillaria meleagris*), лілія лісова (*Lilium martagon*), цибуля ведмежа, підсніжник білосніжний (*Galanthus nivalis*), білоцвіт весняний (*Leucojum vernum*), шафран Гейфелів (*Crocus heuffelianus*), косарик черепитчасті (*Gladiolus imbricatus*), булатка великоквіткова (*Cephalanthera damasonium*), булатка довголиста (*C. longifolia*), булатка червона (*C. rubra*), коральковець тричінадрізаний (*Corallorhiza trifida*), зозулині черевики справжні (*Cypripedium calceolus*), зозульки серценосні (*Dactylorhiza cordigera*), зозульки Фукса (*D. fuchsii*), зозульки м'ясочервоні (*D. incarnata*), зозульки плямісті (*D. maculata*), зозульки травневі (*D. majalis*), коручка темно-червона (*Epipactis atrorubens*), коручка чемерникоподібна (*E. helleborine*), коручка болотна (*E. palustris*), коручка пурпурова (*E. purpurata*), надбородник безлистий (*Epipogium aphyllum*), билинець довгорогий (*Gymnadenia conopsea*), зозулині сльози яйцеподібні (*Listera ovata*), гніздівка звичайна (*Neottia nidusavis*), плодоріжка блощична (*Anacamptis coriophora*), плодоріжка салепова (*A. morio*), зозулинець прикрашений (*Orchis signifera*), зозулинець шоломоносний (*O. militaris*), зозулинець пурпуровий (*O. purpurea*), неотінея обпалена (*Neottinea ustulata*), любка дволиста (*Platanthera bifolia*), любка зеленоквіткова (*P. chlorantha*) і траунштейнера куляста (*Traunsteinera globosa*).

У межах РЛП «Чернівецький» виявлено низку регіонально рідкісних видів, серед яких реліктові вужачка звичайна (*Ophioglossum vulgatum*), листовик сколопендровий (*Phyllitis scolopendrium*), зимолубка зонтична (*Chimaphila umbellata*) й одноквіткова звичайна (*Moneses uniflora*).

РЛП «Чернівецький» є одним з об'єктів Смарагдової мережі в Україні. З числа видів, занесених у додаток I до Бернської конвенції, тут ростуть зозулині черевики справжні. У його межах представлені такі типи оселищ (біотопів) з Резолюції № 4 Бернської конвенції:

- G1.11: Прирічкові вербові ліси (Riverine *Salix* woodland);
- G1.21: Заплавні періодично мокрі ліси з домінуванням *Alnus* або *Fraxinus* (Riverine *Fraxinus* – *Alnus* woodland, wet at high but not at low water);
- G1.6: Букові ліси (*Fagus* woodland);
- G1.A1: Ліси з домінуванням *Quercus*, *Fraxinus*, *Carpinus betulus* (*Quercus* – *Fraxinus* – *Carpinus betulus* woodland on eutrophic and mesotrophic soils).

Фауна наземних хребетних заповідного об'єкта налічує 183 види: земноводні – 13, плазуни – 7, птахи – 112 і ссавці – 51. З «червонокнижних» тварин тут і на прилеглих ділянках виявлено 75 видів: п'явка медична (*Hirudo medicinalis*), тетрадонтофора блакитна (*Tetradontophora bielensis*), красуня-діва (*Calopteryx virgo*), дозорець-імператор (*Anaximperator*), офіогомфус Цецилія (*Ophiogomphus cecilia*), жук-самітник (*Osmoderma barnabita*), жук-олень (*Lucanus cervus*), дубовий вусач великий (*Cerambyx cerdo*), розалія альпійська (*Rosalia alpina*), вусач мускусний (*Aromia moschata*), махаон (*Papilio machaon*), подалірій (*Iphiclidides podalirius*), поліксена (*Zerynthia polyxena*), мнемозина (*Parnassius mnemosyne*), люцина (*Hammaris lucina*), пасмовець тополевий (*Limenitis populi*), мінливець великий (*Apaturairis*), сонцевик фау-біле (*Nymphalis vaualbum*), сінниця Геро (*Coenonympha hero*), бражник мертва голова (*Acherontia atropos*), бражник дубовий (*Marumba quercus*), бражник скабіозовий (*Hammaris tityus*), сатурнія велика (*Saturnia pyri*), сатурнія середня (*Eudia spini*), сатурнія руда (*Aglia tau*), шовкопряд березовий (*Endromis sicolora*), стрічкарка блакитна (*Catocala fraxini*), стрічкарка орденська малинова (*C. sponsa*), совка сокиркова (*Periphanes delphinii*), ведмедиця велика (*Pericallia matronula*), ведмедиця-господиня (*Callimorpha dominula*), сколія-гігант (*Megascolia maculata*), ксилокопа звичайна (*Xylocopa valga*), тритон альпійський (*Ichthyosaura alpestris*), кумка жовточерева (*Bombina variegata*), жаба прудка (*Rana dalmatina*), мідянка звичайна (*Coronella austriaca*), полоз ескулапів (*Zamenis longissimus*), лелека чорний (*Ciconia nigra*), шуліка рудий (*Milvus milvus*), шуліка чорний (*M. migrans*), орел-карлик (*Hieraetus pennatus*), підорлик малий (*Aquila pomarina*), беркут (*A. chrysaetos*), орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla*), балабан (*Falco cherrug*), сапсан (*F. peregrinus*), журавель сірий (*Grus grus*), крячок малий (*Sterna albifrons*), голуб-синяк (*Columba oenas*), пугач (*Bubo bubo*), совка (*Otus scops*), сова довгохвоста (*Strix uralensis*), сипуха (*Tyto alba*), сиворакша (*Coracias garrulus*), дятел зелений (*Picus viridis*), дятел білоспинний (*Dendrocopos leucotos*), сорокопуд сірий (*Lanius excubitor*), жолудниця європейська (*Eliomys quercinus*), мишівка лісова (*Sicista betulina*), сліпак білозубий (*Nannospalax leucodon*), сліпак буковинський (*Spalax graecus*), рясоніжка мала (*Neomys anomalus*), нічниця велика (*Myotis myotis*), нічниця водяна (*M. daubentonii*), вухань бурий (*Plecotus auritus*), вечірниця дозірна (*Nyctalus noctula*), нетопир-карлик (*Pipistrellus pipistrellus*), пергач пізній (*Eptesicus serotinus*), кіт лісовий (*Felis silvestris*), ведмідь бурий (*Ursus arctos*), горностай (*Mustela erminea*), норка європейська (*M. lutreola*), тхір темний (*M. putorius*) і видра річкова (*Lutra lutra*).

Загальна площа екомережі Великокучурівської ТГ не визначена.

Смарагдова мережа

Смарагдова мережа України (англ. Emerald network) – українська частина Смарагдової мережі Європи. Метою створення Смарагдової мережі Європи є збереження природної фауни, флори та оселищ. Вона була ініційована та координується Бернською конвенцією (1979). Смарагдова мережа має

переважно ті самі основи формування, що й NATURA 2000, але діє за межами Європейського Союзу, розвиваючи загальноєвропейський підхід щодо охорони типів природних оселищ. Смарагдовий об'єкт – це природна територія, на якій проживають зникаючі та цінні види рослин і тварин, які мають міжнародне значення і перелічені в Резолюції № 6 (1998) Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі, а також містить природні середовища існування (оселища), які перелічені в Резолюції № 4 Бернської конвенції. Стаття 6 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі зобов'язує Україну вжиття відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення особливої охорони видів дикої фауни.

За даними карти «Смарагдова мережа України», на території Великокучурівської громади знаходиться один об'єкт Смарагдової мережі - Chernivetskyi Regional Landscape Park (код об'єкта UA0000085) (див. рис. 2.10.3).

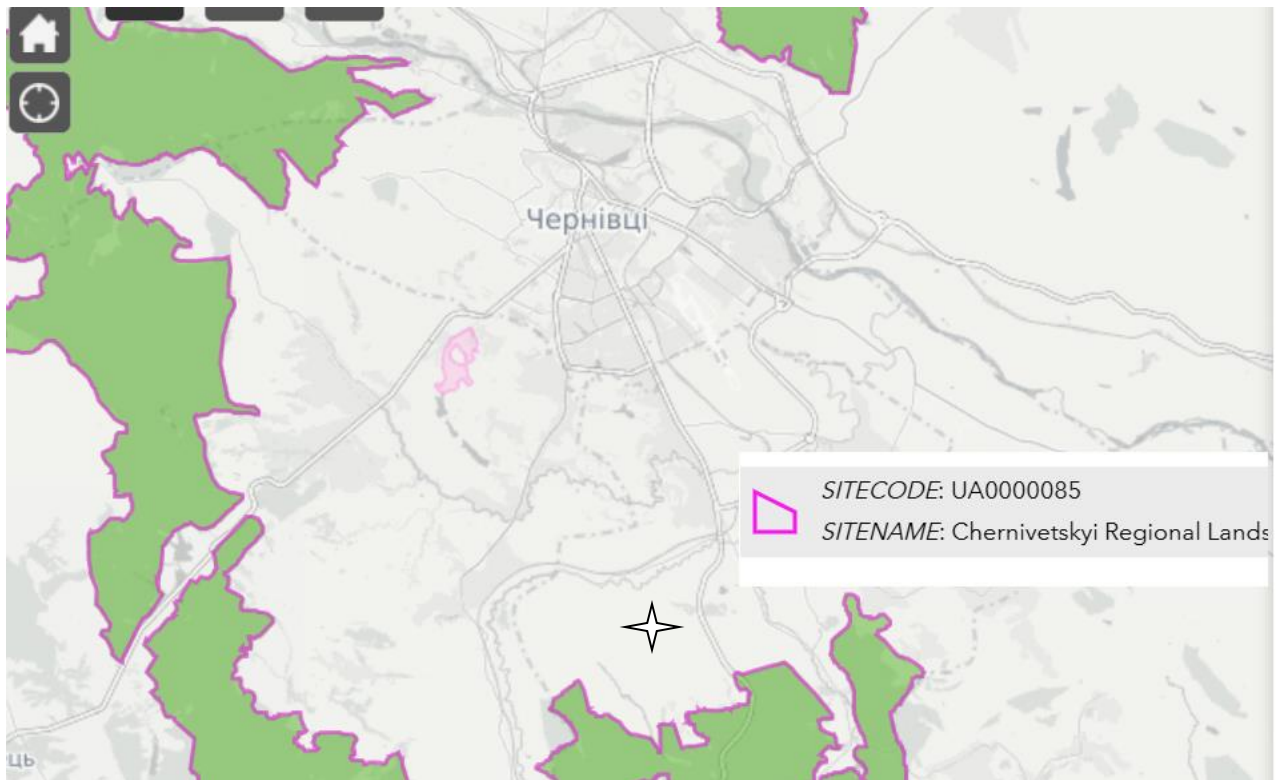

Рис. 2.10.3 - Дислокація об'єкта Смарагдової мережі Chernivetskyi Regional Landscape Park стосовно Великокучурівської ТГ (✦).

Характеристика об'єкта Смарагдової мережі - Chernivetskyi Regional Landscape Park:

- кількість видів птахів: 21;
- кількість інших видів: 32;
- кількість типів природних оселищ: 5;
- біогеографічний регіон: Альпійський Континентальний.

Діяльність, окреслена Стратегією, передбачається поза об'єктом Смарагдової мережі - Chernivetskyi Regional Landscape Park.

На території громади відсутні території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, а також водно-болотні угіддя міжнародного значення та біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера».

Прогнозні зміни у стані та кількості природоохоронних територій, якщо ДПТ не буде затверджено, не передбачаються.

2.11. Культурна спадщина

У центрі с. Великий Кучурів, на лівому березі річки Дерелуй, знайдено рештки поселень трипільської культури (III тисячоліття до н. е.), а в урочищах Стінка й Селище — культури карпатських курганів (III—VI століття). У селі знаходиться Церква Успіння Пресвятої Богородиці.

У с. Снячів Великокучурівської громади в 3 км на південний схід від села, в лісі, урочище Окопи знаходиться Городище культури типу Луки Райковецької.

Поселення Снячів, раннє середньовіччя, 8 – 9 ст. н.е. (археол.). На південь від села у лісі Паланка, урочище Окопи.

Свято-Духівська церква та дзвіниця знаходяться у с. Снячів.

У с. Тисовець знаходяться будівлі Дмитрівської церкви та дзвіниці.

Відмова від Стратегії не призведе до змін у сучасному стані культурної спадщини громади.

2.12. Рекреаційні зони

Значним рекреаційним потенціалом для розвитку туризму у Великокучурівській громаді володіє РЛП «Чернівецький». Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», національні природні і регіональні ландшафтні парки є не лише природоохоронними, але й рекреаційними та культурно-освітніми установами. Закон передбачає виокремлення спеціальних зон (стаціонарної рекреації та регульованої рекреації), які передбачені для розвитку традиційних і нетрадиційних форм туризму. Лісові масиви та їх висока естетична цінність сприяють розвитку рекреації в цьому мальовничому куточку Чернівецької області.

Пам'ятка природи «Тисовий яр» з лісами на крутосхилах глибокого яру посилює рекреаційний потенціал громади.

На території громади розташовані сучасні приватні спортивно-відпочинкові комплекси, що не лише створюють робочі місця, а й сприяють формуванню позитивного іміджу громади:

- Спортивно-оздоровчий басейн «Dolphin»;
- Спортивний комплекс «Маленький Париж» — місце проведення всеукраїнських та міжнародних змагань з футзалу, футболу, волейболу, баскетболу, гандболу, художньої гімнастики;

- Відпочинковий комплекс «Українські Мальдіви», відкритий у липні 2025 року.

На території громади розташовано 5 кладовищ. Стан їх утримання задовільний.

Відмова від затвердження Стратегії призведе до втрати можливості створення нових рекреаційних зон громади та покращення стану існуючих.

2.13. Інфраструктура та матеріальні об'єкти

Великокучурівська громада має добре розвинену транспортну мережу, яка забезпечує зручне сполучення як між населеними пунктами громади, так і з іншими регіонами.

Довжина автомобільних шляхів становить 319,56 км.

Протяжність залізничних колій – 9 км.

Наявне сполучення між населеними пунктами громади ритмічне та щоденне, кількість рейсів – 2 на 1 год.

У громаді надаються телекомунікаційні послуги (телефонного, комп'ютерного зв'язку, проводового радіомовлення, ефірного телерадіомовлення тощо) і послуги поштового зв'язку.

Майже 80% жителів громади проживають в індивідуальних житлових будинках, які не підключені до комунальних мереж.

У громаді функціонує 7 освітніх закладів:

- 4 заклади загальної середньої освіти: 3 – I–III ступенів; та 1 – I–II ступенів; з них
- 2 з дошкільними підрозділами при закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО);
- 1 заклад дошкільної освіти (ЗДО).

Культурну сферу в громаді представляє Центр культури і дозвілля, створений у 2018 році на базі Великокучурівського будинку культури. Він об'єднує всі культурні установи громади (всього — 3 об'єкти) як філії.

У структурі Центру також функціонує публічна бібліотека, яка обслуговує мешканців громади.

Для занять фізичною культурою та спортом, проведення учбово-тренувальної роботи у громаді функціонують 2 стадіони, 4 спортивні майданчики.

Медичну допомогу населенню у громаді надає «КНП Великокучурівська АЗПСМ»

Централізовані водопостачання та водовідведення частково наявні лише у с. Годилів.

У громаді відсутні сміттєзвалища.

Відмова від затвердження Стратегії призведе до втрати можливості покращення стану інфраструктури та матеріальних активів громади.

2.14. Енергоспоживання та енергозбереження

Обсяги спожитої електроенергії комунальними установами Великокучурівської громади у 2024 році склали 518 тис. кВт, спожитого природного газу – 40 тис. м³.

У час постійного зростання тарифів на енергоносії громада працює над впровадженням заходів з енергозбереження та перехід на альтернативні джерела енергії. Так, низка будівель закладів освіти, культури, охорони здоров'я та адміністративних приміщень громади перейшли на альтернативні види опалення, переважно це встановлення твердопаливних або електричних котлів. Ведуться роботи з модернізації вуличного освітлення з використанням LED-ламп та термомодернізації громадських та житлових будинків.

2.15. Демографічна ситуація та стан здоров'я населення

Станом на 1.01.2025 р. на території Великокучурівської територіальної громади проживає 14,4 тис. осіб, у тому числі в с. Великий Кучурів – 7,3 тис. осіб (50 %).

Щільність мешканців в громаді складає 148 осіб/км², що більше від середньої по області (111,4 особи) та по Україні (72 особи).

Характеристика постійного населення громади наведена у табл. 2.15.1 та на рис. 2.15.1.

Характеристика постійного населення громади

Таблиця 2.15.1.

за віком	за статтю	за національністю
0 до 6 років - 819 осіб від 6 до 14 років- 1613 осіб від 14 до 18 років - 831 осіб від 18 до 60 років - 8204_осіб старші 60 років - 2952 осіб	чоловіки - 6771 осіб (46,82% до загальної кількості населення), жінки - 7648 осіб (52,88% до загальної кількості населення)	Облік не ведеться

Вікова структура населення громади

Вікова група Кількість осіб Частка, %

0–6 років 819 5,68 %

6–14 років 1613 11,19 %

14–18 років 831 5,76 %

Вікова група	Кількість осіб	Частка, %
18–60 років	8204	56,91 %
60+ років	2952	20,47 %

У Великокучурівській територіальній громаді спостерігається демографічно старе населення: частка осіб віком 60 років і старше становить понад 20 %, що є ознакою старіння населення за класифікацією ООН (порогове значення – 14 %).

У структурі населення переважає працездатна вікова група (18–60 років) – понад 56 %.

Частка дітей та підлітків (0–18 років) становить близько 22,5 %, що свідчить про низький потенціал відтворення населення.

Стан смертності – народжуваності наведено у табл. 2.15.2.

Стан смертності – народжуваності

Таблиця 2.15.2.

Роки	Загальна чисельність населення	Померло	Народилося	Приріст, зменшення (+, -)
2020		233	140	-93
2021	14591	214	95	-119
2022	14508	172	90	-82
2023	14527	172	125	-47
2024	14419	184	105	-79

Наведені дані свідчать про негативну демографічну тенденцію: кількість населення за час існування громади зменшується. За 2024 рік, як і в попередні роки, триває погіршення демографічної ситуації.

Демографічна ситуація у громаді упродовж 2022–2024 рр. змінювалась основним чином під впливом міграційних процесів, викликаних війною — виїзд місцевих мешканців за кордон, поповнення населення громади за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО), переважна більшість яких — жінки з дітьми, а також втрати військовослужбовців ЗСУ під час бойових дій.

 Показник народжуваності збільшився з

- 6,2‰ у 2022 році (народилося 90 дітей) до
- 7,3‰ у 2024 році (народилося 105 дітей).

(Розрахунок: $2022 \rightarrow 90 / 14508 \times 1000 = 6,2\%$; $2024 \rightarrow 105 / 14465 \times 1000 = 7,3\%$)

Смертність:

- у 2023 році померло 172 особи,
- у 2024 році — 184 особи.

Показник смертності зріс з

- 11,8‰ у 2023 році
до
- 12,7‰ у 2024 році.

Природний приріст:

- у 2023 році становив «мінус» 47 осіб,
- у 2024 році — «мінус» 79 осіб.

До найпоширеніших захворювань належать: хвороби кровообігу, системи травлення, дихання та новоутворення.

На тлі пандемії, спричиненої корона вірусною інфекцією, та російської військової агресії збільшилися проблеми з ментальним здоров'ям. Найчастіші скарги: порушення сну, погіршення пам'яті, пригнічений настрій, надмірна роздратованість або злість. З огляду на це Стратегією передбачено створення центрів психологічної допомоги для надання індивідуальних та групових консультацій, роботи з посттравматичними стресовими розладами.

До причин смертності належать хвороби органів кровообігу, злоякісні новоутворення, травми та хвороби органів дихання.

У разі відмови від реалізації Стратегії можливе погіршення екологічної та санітарно-епідеміологічної ситуації Великокучурівської сільської територіальної громади і зниження ймовірності покращення умов проживання населення на тлі пригальмовування подальшого розвитку централізованих систем водопостачання та водовідведення громади та санітарного очищення населених пунктів громади, що ймовірно підвищить ризик захворюваності населення. Також не будуть реалізовані заходи щодо розвитку медичних закладів громади, пригальмовуватиметься психологічна підтримка населення.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Аналіз цілей і завдань Стратегії розвитку Великокучурівської громади показує, що не передбачається створення нових потужних об'єктів у промисловості та сільському господарстві. ДДП запланована реалізація низки інфраструктурних проєктів та розвиток туристичної галузі. Їх реалізація є факторами впливу на навколишнє середовище та здоров'я населення.

До територій, які ймовірно зазнають впливу внаслідок реалізації Стратегії, належать сільська територія, території дорожньо-транспортної інфраструктури, території водного господарства та об'єкт ПЗФ.

Перелічені території більшою або меншою мірою впливають практично на всі компоненти довкілля, умови життєдіяльності та стан здоров'я населення.

Спираючись на дані розділу 2, складено характеристику базового стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я у розрізі цих територіальних формувань громади (див. табл. 3.1).

Характеристика базового стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях,
які ймовірно зазнають впливу від реалізації ДДП

Таблиця 3.1.

Території	Клімат	Атмосферне повітря	Водне середовище	Земельні ресурси і ґрунти	Відходи	Біорізноманіття	ПЗФ	Ландшафт	Зони рекреації та культурна спадщина	Умови життєдіяльності населення	Матеріальні об'єкти	Здоров'я та безпека
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Сільська територія населених пунктів Великокучурівської ТГ	- IN	- IN	- IN	- DI	- DI	- IN	0	0	0			- IN
Виробничі території населених пунктів Великокучурівської ТГ	- DI	- DI	- DI	- DI	- DI	- IN	0	0	0	- IN	0	- IN
Сільськогосподарські землі інтенсивного використання Великокучурівської ТГ	- DI	- DI	- DI	- DI	- DI	- DI	0	0	0	- IN		- IN
Сільськогосподарські землі екстенсивного використання Великокучурівської ТГ	++ DI	++ DI	++ DI		0	++ DI	0	0	0	0	0	0
Території дорожньої та транспортної інфраструктури Великокучурівської ТГ	- DI	- DI	- IN	- DI	- DI	- IN	0	- DI	0	- DI	- DI	- DI
Землі водного господарства Великокучурівської ТГ	- DI	- DI	- DI	- DI	0	- DI	0	- DI	+ DI	0	- DI	0
Території об'єктів ПЗФ Великокучурівської ТГ	++ DI	++ DI	++ DI	++ DI	++ DI	++ DI		++ DI	++ DI	++ DI	++ DI	++ DI

Критерії оцінювання:

Позначення	Пояснення
--	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму з застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
+	Помірний позитивний вплив.
++	Значний позитивний вплив
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI/ IN	Прямий / Непрямий

Як видно з таблиці, частина територій житлової та громадської забудови громади через застарілий матеріально-технічний стан та високу енергозатратність, повільні темпи впровадження енергоефективних заходів є джерелом забруднення атмосферного повітря, генеруючи певні обсяги викидів забруднюючих речовин та парникових газів внаслідок неефективного опалювання приміщень. Важливою проблемою селітебної території громад є погіршення технічного стану водопровідних мереж, що призводить, як наслідок, до підвищення втрат води, зростає кількість випадків проривів на трасах водопостачання та наявність значних витоків. Процеси корозії, заростання, вимивання матеріалу труб, формування біоплівки та осадів переважають у водопровідних мережах, при прокладанні яких було, свого часу, застосовано металеві труби. Господарсько-побутові стічні води житлової забудови не проходять очищення на очисних спорудах. Очисних споруд каналізації у громаді немає. До каналізаційних мереж КП «Чернівціводоканал» частково підключена лише частина с. Годилів. В інших населених пунктах громади функціонують вигрібні ями. Недотримання герметичності вигрібних ям породжує ризики забруднення підземних вод у зонах живлення каптажів джерел.

На тлі теперішньої воєнної агресії з боку РФ окреслилася ще одна проблема сільської території: частина існуючих будинків наразі не має надійних укриттів, що породжує загрозу життю населення.

Відтак Стратегією передбачено покращення умов проживання населення та стану громадської забудови; термомодернізацію будівель; модернізацію системи водопостачання та водовідведення; розроблення та впровадження програм, спрямованих на оборону території громади та захист від надзвичайних ситуацій.

Серйозну проблему становлять зливові стоки як джерела забруднення водного середовища та ґрунтів, оскільки містять великий спектр ЗР, домінуючими серед яких є нафтопродукти, а також поліциклічні ароматичні вуглеводні, поліхлорбіфеніли, синтетичні поверхнево-активні речовини, біогенні сполуки, іони важких металів, фосфати, отрутохімікати. Окрім того, такі стоки містять патогенні мікроорганізми. Водночас ДДП не містить завдань щодо її вирішення.

Території вулично-дорожньої мережі наразі стали головним джерелом забруднення атмосфери. Незадовільний стан доріг на багатьох ділянках громади є фактором частих гальмувань автомобілів та перегазування, що разом з неякісним паливом призводить до формування значних обсягів викидів забруднюючих речовин. У вихлопних газах автомобілів міститься низка токсичних речовин: оксиди сірки та азоту, оксид вуглецю, бензпірен, формальдегід тощо. Вихлопні гази впливають на здоров'я населення, біорізноманіття та матеріальні активи. З часом практично увесь спектр шкідливих сполук осідає на земну поверхню, накопичується у ґрунтах, створюючи підвищений рівень їхнього забруднення, і мігрує у водоносні горизонти.

На додаток автомобільний транспорт є джерелом шумового забруднення. З огляду на наявні проблеми ДДП передбачає покращення якості та безпеки наявних доріг, вулиць та їх мережі, будівництво нових доріг та розширення існуючих.

Основні виробничі території громади дислокуються у с. Годилів, та с. Великий Кучурів. Ці території є джерелом викидів забруднюючих речовин, скиду стічних вод та утворення відходів, значні обсяги яких та склад зумовлені відсутністю на підприємствах новітніх ресурсоефективних технологій та сучасного пилогазоочисного обладнання на тлі застарілого обладнання. Наразі відсутні реальні інструменти для підтримки моделі циркулярної економіки. Також виробничі території формують певні ризики пошкодження матеріальних активів громади. Послаблення виробничого тиску полягає у реалізації низки інженерних рішень та пом'якшувальних заходів.

Сільськогосподарські території громади дислоковані у всіх селах громади. ДДП передбачає подальший розвиток сільського господарства. На територіях, що знаходяться під інтенсивним сільськогосподарським користуванням, насамперед відбувається деградація ґрунтів внаслідок відсутності сівозмін, нераціонального внесення добрив та пестицидів, використання важкої машинно-тракторної техніки тощо. Одночасно формується пресинг на атмосферне повітря, водне середовище та біорізноманіття.

Як видно з табл. 3.1, на базовий стан впливи на довкілля на вище розглянутих територіях є помірно негативними.

Сільськогосподарські землі екстенсивного користування та території ПЗФ позитивно впливають на складові довкілля, сприяючи збереженню біорізноманіття, ґрунтів, водного середовища та атмосферного повітря, акумулюючи шкідливі домішки. Водночас ці території також зазнають антропогенного пресингу (зменшення площ сіножатей та пасовищ, туризм, збір рідкісних рослин, браконьєрство тощо) та поширення інвазійних видів рослин і тварин.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Для визначення найгостріших існуючих екологічних проблем, що стосуються Стратегії, проведено SWOT-аналіз екологічного стану території Великокучурівської сільської територіальної громади (див. табл. 4.1).

SWOT-аналіз екологічного стану Великокучурівської ТГ

Таблиця 4.1.

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Сприятливі природно-кліматичні умови. 2. Наявність агропромислового потенціалу. 3. Наявність ресурсів для розвитку. 4. Розвиток альтернативних джерел енергії (сонячна) 5. Наявність природоохоронних територій. 6. Значний досвід місцевої екологічної політики. 7. Досвід виховання екологічної свідомості дітей та юнацтва, інформаційного забезпечення населення. 8. Великий відсоток лісів	1. Забруднення повітряного басейну викидами від пересувних і стаціонарних джерел забруднення. 2. Високий ступінь зношеності матеріально-технічної бази підприємств. 3. Зношеність об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери. 4. Недостатній рівень впровадження енергоощадних технологій. 5. Забруднення водного середовища скидами забруднюючих речовин у складі стічних та інших зворотних вод і поверхневим стоком 6. Відсутність водопровідних і каналізаційних мереж у населених пунктах громади. 7. Відсутність роздільного збору ТПВ 8. Недостатня кількість сучасної інфраструктури поводження з побутовими та промисловими відходами, відсутність дієвої системи роздільного збору сміття. 9. Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ 10. Значний відсоток еродованості земель сільськогосподарського призначення та їх інтенсивне використання II. Антропогенний тиск на об'єкти ПЗФ (туризм, збір рідкісних рослин, браконьєрство), поширення інвазійних видів рослин.
Можливості	Загрози
1. Леґальна підтримка позитивних комплексів ефективних технологій зниження антропогенного впливу на стан довкілля. 2. Міжнародна підтримка проєктів сталого економічного розвитку. 3. Стимулювання енергоефективності та ресурсоефективності у виробництві та житлово-комунальній сфері, залучення використання альтернативних джерел енергії. 4. Розвиток логістичної інфраструктури громади. 5. Можливості для релокації підприємств. 6. Встановлення прибережних захисних смуг водоєм; 7. Збільшення обсягів зелених насаджень; 8. Розвиток зеленого туризму.	1. Зміни клімату та глобальне потепління. 2. Нестабільна політична ситуація, економічна стагнація, воєнні дії на частині території України. 3. Підвищення цін на енергоносії. 4. Рівень інфляції, коливання цін на ресурси, вторинну сировину тощо 5. Погіршення демографічної ситуації (природне та міграційне скорочення). 6. Погіршення стану довкілля внаслідок продовження політики незбалансованого природокористування. 7. Ризики забруднення підземних вод у зонах живлення каптажів джерел за умов неотримання герметичності вигрібних ям у житловій забудові,

9. Створення автоматизованої системи моніторингу довкілля; 10. Формування системного підходу до поводження з відходами; 11. Впровадження енергоощадних технологій та використання відновлюваних джерел енергії; 12. Подальший розвиток екологічного управління 13. Підвищення рівня екологічної свідомості населення і залучення громадськості та громадських організацій до екологічних акцій.	8. Соціальне неприйняття нових методів та технологій поводження з відходами, а також будівництва об'єктів інфраструктури поводження з відходами
---	---

SWOT/TOWS-аналіз виявляє взаємозв'язки сформульованих факторів через матрицю SWOT/TOWS та дозволяє визначити, як саме виявлені комбінації факторів впливають на вибір тієї чи іншої проблеми, які «точки зростання» формують ті чи інші «кластери» комбінацій факторів SWOT. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати найголовніші екологічні проблеми. Суцільна чорна лінія символізує сильний взаємозв'язок, синя – слабкий.

Сектор «Порівняльні переваги».

Сильні сторони

Підтримують

Можливості

Рис. 4.1. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Порівняльні переваги»

Сектор «Виклики».

Слабкі сторони

Зменшують

Можливості

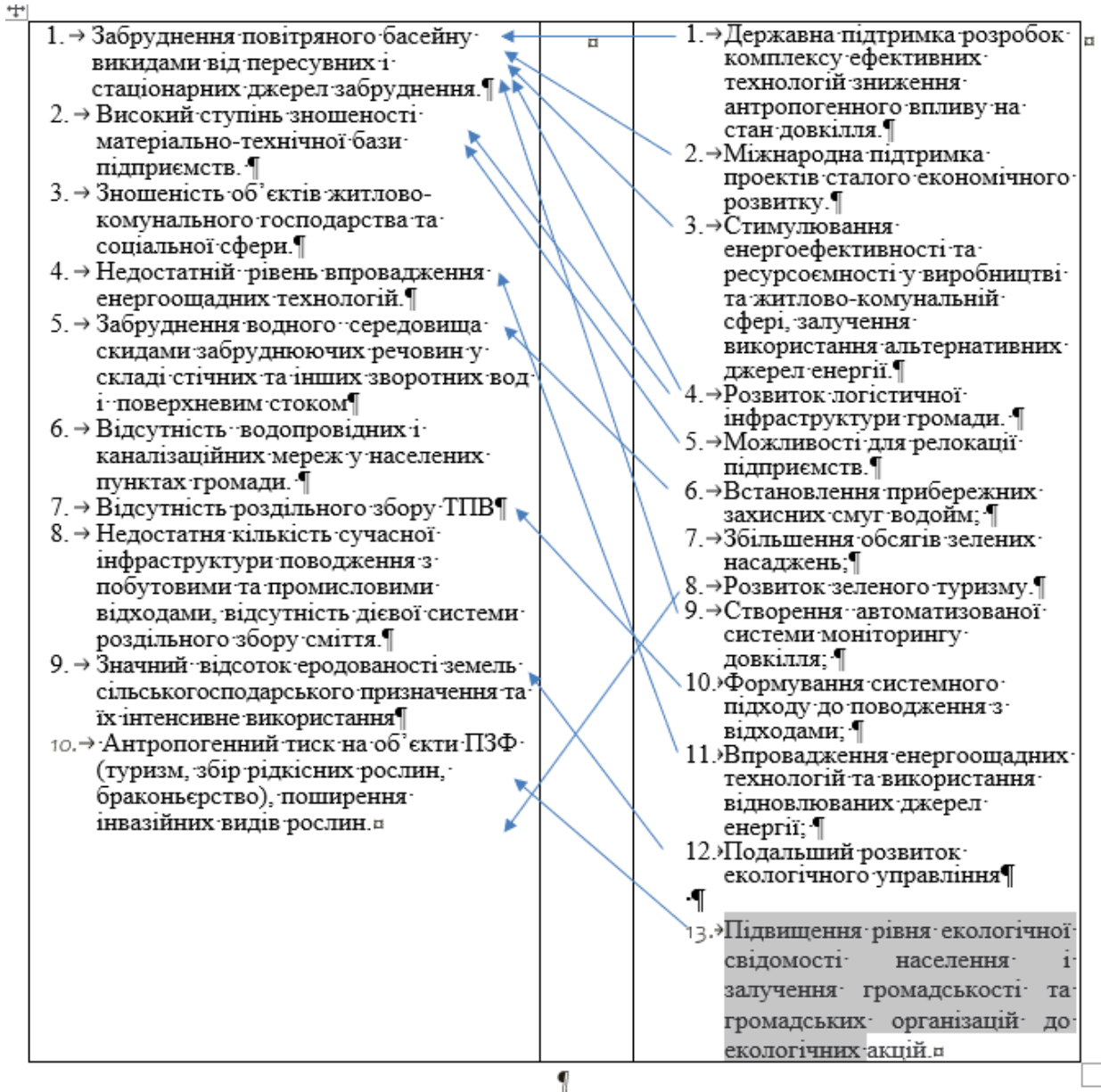

Рис. 4.2. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Виклики»

Рис. 4.3. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Ризики»

Аналіз комбінацій цих факторів показує, що до найгостріших екологічних проблем Великокучурівської громади, які стосуються ДДП, належать

- забруднення атмосферного повітря за рахунок викидів від пересувних і стаціонарних джерел;
- відсутність водопровідної і каналізаційної мережі;
- відсутність роздільного збору ТПВ;
- антропогенний тиск на об'єкти ПЗФ.

Високий рівень забруднення атмосферного повітря у громаді зумовлений викидами ЗР від двигунів внутрішнього згоряння автотранспорту. Надалі залишається гострою проблема недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування, невиконання у встановлені терміни заходів щодо зниження обсягів викидів до нормативного рівня; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів;

відсутність ефективного очищення викидів підприємств від газоподібних домішок. Концентрація великої кількості транспортних засобів на порівняно обмеженій території істотно впливає на стан забруднення атмосферного повітря і, за певних умов, призводить до сильного негативного впливу транспорту на довкілля, зокрема збільшення концентрацій шкідливих викидів на перехрестях внаслідок різкого викиду відпрацьованих газів автомобілів при нестационарній роботі двигуна в режимах гальмування/розгону.

З забрудненням атмосферного повітря викидами автотранспорту пов'язані захворювання органів дихання, оскільки вихлопні гази викидаються на невеликій висоті і погано розсіюються.

Інша проблема пов'язана з тим, що частина громади не покрита водопровідно-каналізаційною мережею. Стан і доступність технічної інфраструктури, яку використовують у домогосподарствах громади, - несе загрозу поверхневим та підземним водним об'єктам. Централізована мережа водопостачання і водовідведення є лише у с. Годилів.

Також одна з екологічних проблем громади полягає в недостатньому розвитку системи роздільного збору ТПВ, що перешкоджає створенню підґрунтя для розвитку циркулярної економіки на вітчизняних теренах.

На розв'язання зазначених екологічних проблем у рамках ДДП скеровані такі завдання:

- Ремонт автомобільних доріг;
- Будівництво та облаштуванням велосипедної інфраструктури;
- Розробка програми розвитку інфраструктури електротранспорту в громаді;
- Впровадження енергоефективних рішень у Великокучурівській громаді;
- Розробка плану управління з відходами;
- Розширення мережі централізованого збору сміття;
- Облаштування майданчиків для роздільного збору ТПВ;
- Організація роздільного збирання побутових відходів у населених пунктах громади (закупівля контейнерів, обладнання та влаштування майданчиків);
- Виготовлення ПКД по населених пунктах щодо розвитку системи централізованого водопостачання/водовідведення;
- Будівництво мережі водопостачання та водовідведення;
- Вивчення можливості використання підземних вод.

Ще однією нагальною екологічною проблемою сучасності є збереження біологічного та ландшафтного різноманіття. Дієвим напрямком у цій царині є створення природоохоронних територій, які забезпечують реальне збереження флори і фауни. Проте в умовах сучасного антропогенного тиску об'єкти ПЗФ також зазнають впливу. Серед загроз та впливів на них можна назвати: глобальні кліматичні зміни; порушення природних ландшафтів, нехтування природоохоронним законодавством тощо.

Основними факторами, що можуть впливати на чисельність рослин із «червонокнижним» статусом, є зривання на букети та деградація місцезростань

(надмірне випасання худоби, випалювання трави, викошування, лісогосподарських робіт). Також загрозою флорі є збільшення інвазивних видів. Їх експансія гальмує процеси відновлення корінного рослинного покриву, створюючи умови блокування аборигенних видів рослин та спричиняє умови до утворення угруповань з домінуванням інвазивних видів. Загрозами для лісової рослинності також є порушення технології заготівлі та трелювання деревини та самовільні рубки. Сучасну загрозу біорізноманіття становить ріст туристичного та рекреаційного навантаження на природоохоронні території, в результаті якого відбувається витоптування рослинного покриву, зривання квітучих видів, розведення вогнищ і встановлення наметів у несанкціонованих місцях, засмічення, забруднення водотоків тощо.

Негативним впливом на тваринний світ є фактор турбування в мисливських угіддях, відвідування угідь туристами та місцевим населенням у період збору продукції побічного користування (грибів, ягід, дикоростучих плодів тощо).

З метою захисту природоохоронних територій у рамках Стратегії визначено такі технічні завдання:

- відновлення рекреаційного потенціалу Тисового яру з облаштуванням у ньому екологічних стежок, зон відпочинку тощо.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Під час підготовки Стратегії розвитку Великокучурівської громади до 2027 року враховано необхідність дотримання зобов'язань у сфері охорони довкілля, які визначені правовими актами на міжнародному, державному та регіональному рівнях.

Відповідність цілей і завдань ДДП таким зобов'язанням наведена у табл. 5.1.

Відповідність цілей та завдань Стратегії Великокучурівської ТГ екологічним зобов'язанням та цілям основних документів міжнародної і національної політики

Таблиця 5.1.

Рівень	Документ	Ключові екологічні цілі	Шляхи розв'язання зобов'язань у Стратегії	Рівень відповідності
Клімат				
Міжнародний	Рамкова конвенція ООН про зміну клімату	Кінцева мета полягає у тому, щоб досягти стабілізації концентрацій парникових газів в атмосфері на такому рівні, який не допускає небезпечного антропогенного впливу на кліматичну систему	Покращення якості та безпеки наявних доріг, вулиць та їх мережі, будівництво нових доріг та розширення існуючих. Розвиток велосипедної та пішохідної інфраструктури. Розвиток інфраструктури електротранспорту. Поширення та модернізація елементів благоустрою, освітлення, громадських просторів в населених пунктах громади. Модернізація об'єктів комунальної власності та житлового фонду з застосуванням енергозберігаючих технологій	+
	Паризька угода	Утримати підвищення середньої температури в світі в межах 2 градусів по Цельсію і спробувати скоротити його до 1,5 С		+
	Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року (резолюція Генасамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	Ціль 13. Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками		+

	Документ Європейської Комісії COM/2021/82 final 24/02/2021 «Формування стійкої до клімату Європи – нова стратегія ЄС щодо адаптації до зміни клімату»	Адаптація до зміни клімату	-//-	+
Національний	Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, схвалена розпорядженням КМУ від 07.12.2016 №932	Скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави		+
	Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» (2017 рік)	Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату		+
	Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року	Перехід економіки України на траєкторію низьковуглецевого зростання на засадах сталого розвитку відповідно до національних пріоритетів		+
	Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року	Скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави		+

Регіональний	Комплексна програма з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2022 – 2026 роки	Адаптація до зміни клімату	-//-	+
Атмосферне повітря				
Міжнародний	«Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року (резолюція Генасамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	Ціль 11.6. до 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню побутовими та іншими відходами	Покращення якості та безпеки наявних доріг, вулиць та їх мережі, будівництво нових доріг та розширення існуючих. Розвиток велосипедної та пішохідної інфраструктури. Розвиток інфраструктури електротранспорту.	+
	Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 року про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи	Боротьба з викидами забруднюючих речовин з метою захисту здоров'я людини та навколишнього природного середовища	Модернізація об'єктів комунальної власності із застосуванням енергозберігаючих технологій.	+

	Директива №2004/107/ЄС щодо миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів у навколишньому повітрі	Контроль вміст миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів у навколишньому повітрі	-«-	+
	Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і її членами, з іншої сторони	Покращення якості повітря; якості води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище; управління відходами та ресурсами		+
Національний	ЗУ «Про охорону атмосферного повітря»	Мета: збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та довкілля		+
	ЗУ «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел зменшаться зі 100% рівня 2015 року до 85% у 2030 році.		+

	ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища»	Збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища		+
	ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля»	Мета: виявлення впливу будь-якої запланованої діяльності на стан навколишнього середовища та самопочуття населення		+
Регіональний	Комплексна програма з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2022-2026 роки	Зменшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел та облаштування стаціонарного поста спостереження за якістю атмосферного повітря	-«-	+
	Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Чернівецької зони	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря		+

Водні ресурси				
Міжнародний	Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року (резолюція Генасамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	Ціль 6.3. Зменшити обсяги скидання неочищених стічних вод Ціль 6.4. Підвищити ефективність водокористування	Удосконалення системи послуг з водопостачання та водовідведення	+/-
	Директива Ради 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною	Мета Директиви: захист людського здоров'я від шкідливих впливів будь-якого забруднення води, призначеної для споживання людиною		+/-
	Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок заходів Співтовариства в галузі водної політики	Збереження та покращення стану водного середовища у ЄС		+/-

	Директива № 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики зі змінами і доповненнями, внесеними Рішенням № 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС	Встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики		+/-
	Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони	Покращення якості повітря; якості води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище; управління відходами та ресурсами		+/-
	Конвенція про охорону та використання транскордонних	Недопущення, обмеження та скорочення забруднення вод, яке спричиняє або може спричиняти транскордонний вплив;	Раціональне використання водних ресурсів – приток транскордонної р. Прут	+

	водотоків та міжнародних озер	забезпечення використання транскордонних вод для цілей екологічно обґрунтованого та раціонального управління водними ресурсами, збереження водних ресурсів та охорони довкілля		
Національний	Водний Кодекс України	Забезпечення збереження навково обґрунтованого. національного використання вод для потреб населення і галузей економіки. відтворення водних ресурсів. охорони вод від забруднення. засмічення та вичерпання. запобігання пкілпивим ліям вод та піквілапії їх наспілків. поліпшення стану водних об'єктів. а також охорони прав підприємств. встанов. організацій і громадян на водокористування.	Удосконалення системи послуг з водопостачання та водовідведення	+
	ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища»	Збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища. захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища		+
	Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року	Забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією.		+
	Концепція реалізації державної політики у	Зменшення скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2030 р.		+

	сфері промислового забруднення	до 5% загального обсягу скидів порівняно з 15.7% у 2015 р.		
	Водна стратегія України на період до 2050 року	Забезпечення рівноправного доступу до якісної і безпечної для здоров'я людини питної води і санітарно-профілактичних заходів. Покращення екологічного стану поверхневих водних масивів.		+
	Концепція реалізації державної політики у сфері промислового забруднення	Зменшення скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2030 р. до 5% загального обсягу скидів порівняно з 15.7% у 2015 р.		+
Регіональний	Комплексна програма з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2022-2026 роки	Зниження обсягів скидів забруднених стічних вод у природні водні об'єкти		+
	Комплексна програма «Питна вода Чернівецької області на 2023-2026 роки»	Забезпечення населення водою питної якості. Зниження обсягів скидів забруднених стічних вод у природні водні об'єкти.		+

Земельні ресурси				
Міжнародний	Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці	Боротьба з опустелюванням і пом'якшення наслідків посухи в країнах, які потерпають від серйозної посухи і/чи опустелювання, особливо в Африці, шляхом вжиття ефективних заходів на всіх рівнях у поєднанні з угодами про міжнародне співробітництво і партнерство в рамках комплексного підходу, що відповідає Програмі розвитку на ХХІ століття і спрямованого на досягнення стійкого розвитку в уражених районах	Розробка проекту землеустрою щодо встановлення меж територій Великокучурівської сільської територіальної громади	+/-
	Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року (резолюція Генасамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	Ціль 15. Захист і відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення та повернення назад процесу деградації земель і зупинення втрати біорізноманіття		+/-

Національний	ЗУ «Про охорону земель»	Забезпечення раціонального використання земель, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля	-“-	+
	Земельний кодекс України	Мета: раціональне використання та охорона земель		+
	ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища»	Збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища		+
	ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності»	Обов'язкове розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, що визначає планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями формування єдиної системи громадського обслуговування населення,	-“-	+

		дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту, охорони земель та інших компонентів навколишнього природного середовища, формування екомережі, охорони і збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.		
	Концепція боротьби з деградацією земель та опустелюванням	Підвищення ефективності реалізації державної політики щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням	-“-	+
	Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням	Підвищення ефективності реалізації державної політики щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням		+
	Добровільне національне завдання щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель	Нейтральний рівень деградації земель		+

Регіональний	Комплексна програма розвитку земельних відносин у Чернівецькій області на 2023-2027 роки (зі змінами)	Ціль: охорона земель та впровадження таких заходів з охорони земель та відновлення родючості ґрунтів як проєктів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь, створення захисних лісових насаджень, полезахисних лісових смуг, берегоукріплення в умовах зростання попиту на глобальному ринку на продукти харчування.	-“-	+
Відходи				
Міжнародний	«Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року (резолюція Генасамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	Завдання 11.5. До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема, шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню відходами	Розширення мережі централізованого збору сміття. Облаштування майданчиків для роздільного збору та утилізації ТПВ (облаштування на території	+/-
	Директива Європейського парламенту і Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та про скасування деяких директив	Мета: заборона щодо змішування небезпечних відходів з іншими категоріями небезпечних відходів чи безпечними відходами		+/-
	Директива Ради 1999/31/ЄС про захоронення відходів від 26 квітня 1999 року	Мета: забезпечити поступове зменшення захоронення відходів, зокрема відходів, придатних для рециклінгу або інших операцій з відновлення		+/-

	Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони	Покращення якості повітря: якості води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище: управління відходами та ресурсами		+
Національний	ЗУ «Про управління відходами»	Пільгові показники щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів: до 2030 року - не менше 20 % їх маси.		+/-
	Національний план управління відходами до 2033 року, схвалений розпорядженням КМУ від 27.12-2024 № 1353-р	Цілі: • удосконалення та наближення національного законодавства до вимог законодавства ЄС на виконання положень Угоди про асоціацію у сфері управління відходами; • впровадження економічних інструментів для удосконалення сфери управління відходами; • удосконалення інституційної структури та зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами; • реформування системи інформаційного забезпечення у сфері управління відходами; • забезпечення розбудови та модернізації інфраструктури управління відходами; • підвищення обізнаності населення щодо управління відходами.		+

Регіональний	Комплексна програма з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2022-2026 роки	Мета: зменшення негативного впливу промислових і побутових відходів на довкілля		+
Біорізноманіття				
Міжнародний	Конвенція про охорону біологічного різноманіття	Цілями Конвенції є збереження біологічної різноманітності, стійке використання його компонентів і спільне отримання на справедливій і рівній основі вигод, пов'язаних з використанням генетичних ресурсів, у тому числі шляхом надання необхідного доступу до генетичних ресурсів і шляхом належної передачі відповідних технологій з урахуванням усіх прав на такі ресурси і технології, а також шляхом належного фінансування	Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр» Збереження і збільшення площ зелених насаджень.	+
	Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі	Мета: охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особливо тих видів і середовищ існування, охорона яких вимагає співробітництва декількох держав		+

	Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин	Мета конвенції – охорона вплив тварин, що мігрують сушею, морем чи в повітрі, а також їхніх місцеперебувань на всьому шляху їхньої міграції		+
	Угода про збереження кажанів в Європі	Основна мета Угоди - збереження рукокрилих на всій території їхнього проживання в Європі.		+
	Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів	Мета конвенції – охорона вплив тварин, що мігрують сушею, морем чи в повітрі, а також їхніх місцеперебувань на всьому шляху їхньої міграції.		+
	Стратегія біорізноманіття ЄС до 2030 року: Повернення природи у наше життя.	Ключові зобов'язання до 2030 року: 1. Законодавчо захищені мінімум 30% суходолу та 30% морських акваторій ЄС й поєднані екологічними коридорами, як частина Транс-Європейської Екомережі. 2. Суворо охороняється щонайменше третина заповідних територій ЄС, включаючи всі праліси, що залишилися в ЄС, і старовікові лісові масиви. 3. Забезпечене ефективне управління всіма охоронюваними територіями, визначені чіткі цілі та заходи щодо збереження та здійснюється належний моніторинг.		+
	Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття	Підтримання впровадження Конвенції про охорону біологічного різноманіття		+

	Директива № 2009/147/ЄС про захист диких птахів	Захист диких птахів		+
	Директива № 92/43/ЄС про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни, зі змінами і доповненнями, внесеними Директивами №№ 97/62/ЄС, 2006/105/ЄС та Регламентом (ЄС) № 1882/2003	Збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни		+
	Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів	Мета конвенції - припинити втрати водно-болотних угідь та зберігати існуючі.	Водно-болотних угідь, що мають міжнародне значення, на території громади немає	-
Національний	Лісовий кодекс України	Забезпечення підвищення продуктивності, посилення кописних властивостей, охорони та відтворення лісів, задоволення потреб суспільства та населення в левевині, технічній і лікарській сировині, кормових, харчових продуктах лісу.	Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр»	+

	Концепція Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки	Метою Концепції є: збереження, покращання стану та відновлення природних і порушених екосистем, середовищ існування окремих видів та компонентів ландшафтів; сприяння переходу до збалансованого використання природних ресурсів; підвищення рівня інформованості населення з питань біологічного різноманіття, а також активізація участі громадян у діяльності щодо його збереження; посилення відповідальності за збереження біологічного різноманіття підприємств, організацій та установ, діяльність яких пов'язана з використанням природних ресурсів або впливає на стан довкілля.	-«-»	+
	ЗУ «Про рослинний світ»	Мета: охорона, використання та відтворення рослинного світу під час здійснення діяльності, яка впливає на стан його охорони, використання та відтворення	Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр»	+

	ЗУ «Про тваринний світ»»	Мета: охорона, науково обґрунтоване, невиснажливе використання і відтворення тваринного світу	Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр»	+
	ЗУ «Про природно-заповідний фонд»	Охорона та ефективне використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів, які повинні бути враховані при розробці документів державного планування	-«-	+
	ЗУ «Про екологічну мережу України»	Формування, збереження та національне невиснажливе використання екомережі як однієї з найважливіших передумов забезпечення сталого, екологічно збалансованого розвитку України, охорони навколишнього природного середовища, залучення сучасних та перспективних економічних, соціальних, екологічних та інших інтересів суспільства.		+
	ЗУ «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	Частка площі земель природно-заповідного фонду у загальній території країни: 2015 рік – 6,3%, 2030 – 15%.		+
Образ ландшафту і культурна спадщина				
Міжнародний	Європейська ландшафтна конвенція	Цілі: сприяння охороні, регулюванню та плануванню ландшафтів, а також організація	Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр»	+

		європейської співпраці з питань ландшафту.		
	Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи	Ціль: охорона архітектурної спадщини	Стратегія не містить цілей та завдань, які могли б вплинути на архітектурну спадщину	-
	Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини	Ціль: охорона археологічної спадщини	Стратегія не містить цілей та завдань, які могли б вплинути на археологічну спадщину	-
Національний	ЗУ «Про охорону культурної спадщини»	Мета: збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь	Стратегія не містить цілей та завдань, які могли б вплинути на культурну спадщину	-
	ЗУ «Про охорону археологічної спадщини»	Ціль: охорона археологічної спадщини	Стратегія не містить цілей та завдань, які могли б вплинути на археологічну спадщину	-

Здоров'я населення				
Міжнародний	«Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року (резолюція Генасамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя	Розвиток мережі та підвищення спроможності закладів охорони здоров'я для надання якісних та доступних медичних послуг. Модернізація систем водопостачання та водовідведення. Поліпшення системи збору та утилізації побутових відходів.	+
Національний	ЗУ «Про громадське здоров'я»	Мета: зміцнення здоров'я населення, запобігання хворобам та збільшення тривалості життя шляхом об'єднаних зусиль суспільства.		+
	ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища»	Мета: збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища		+

	ЗУ «Про питну воду та питне водопостачання»	Мета: гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою		+
	Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»	Мета: забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці		+
	Національний план заходів щодо неінфекційних захворювань для досягнення глобальних цілей сталого розвитку	До 2030 року на третину зменшити передчасну смертність від неінфекційних захворювань: серцево-судинних захворювань, раку, діабету та хронічних респіраторних захворювань та інших		+

Аналіз таблиці 5.1, показує, що Стратегія розвитку Великокучурівської громади до 2027 року скерована на:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- проведення природоохоронних заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- підвищення комфортності сформованої інфраструктури шляхом її будівництва, реконструкції та модернізації;
- вжиття заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- вдосконалення системи управління відходами.

Ще одним зобов'язанням є забезпечення загальної доступності проєктів Стратегії та звіту про СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Великокучурівської МТГ та в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10 - 15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50 – 100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Комплексний аналіз впливу на компоненти, які можуть бути пов'язані з реалізацією цілей і завдань оновленої Стратегії розвитку Великокучурівської громади, представлений у табл. 6.2.

Такий аналіз зроблено на предмет:

- наявності впливу;
- інтенсивності впливу;
- виду впливу (прямий/непрямий);
- тривалості (коротко-, середньо- та довгостроковий);
- зони поширення впливу (місцевий/регіональний);
- можливих взаємодій між впливами і пов'язаних з ними кумуляційних, синергетичних та транскордонних ефектів.

Для заповнення табл. 6.1 використані такі позначення:

Позначення	Пояснення
--	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму з застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
+	Помірний позитивний вплив.
++	Значний позитивний вплив

(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT / MT / ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний
AC	Випадкова подія

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення у розрізі запланованих цілей та завдань ДДП
Таблиця 6.1.

Завдання	Завдання/ діяльність	Зміна клімату	Повітря	Водне середовище	Земельні ресурси та ґрунти	Надра	Відходи	Фізичні фактори впливу	Флора і фауна	Ландшафтне та біорізноманіття	ПЗФ	Зони рекреації та культурна спадщина	Матеріальні Об'єкти та інфраструктури	Енергія	Населення	Здоров'я та безпека
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
СЦ 1. Громада – центр підприємництва та дозвілля																
ОЦ 1.1. Розвиток підприємницької активності в громаді	1.1.1. Створення ради підприємців при сільському голові	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.1.2. Проведення освітніх та консультаційних заходів з основ підприємництва для підприємців і тих, хто планує відкрити бізнес	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.1.3. Викуп земельних ділянок для формування на їх базі інвестиційних пропозицій	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.1.4. Сприяння започаткуванню бізнесу жителями громади та залучення місцевого бізнесу до спільної реалізації проєктів та участі у конкурсах на отримання грантових ресурсів	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.1.5. Покращення доступу мікро-, малого та середнього підприємництва до фінансування шляхом популяризації діючих державних та міжнародних програм підтримки	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
<i>ОЦ 1.2. Підвищення інвестиційного потенціалу</i>	1.2.1. Вдосконалення геоінформаційної системи та геопорталу містобудівного кадастру на місцевому рівні	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.2.2. Розробка проєкту землеустрою щодо встановлення меж територій Великокучурівської сільської територіальної громади	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.2.3. Розробка та коригування генеральних планів населених пунктів Великокучурівської сільської територіальної громади	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.2.4. Розроблення комплексного плану просторового розвитку території Великокучурівської сільської територіальної громади	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0
	Проведення інвентаризації земель (з використанням вказаних вище матеріалів)	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.2.6. Створення електронної карти місцевості	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.2.7. Формування каталогу інвестиційних пропозицій (проєкти ДПП, інвестиційні проєкти, індустріальний парк тощо) з подальшим їх розміщенням на внутрішніх інтернет-ресурсах громади	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	+ IN/ MT/ LO	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	1.2.8. Налагодження взаємовигідного співробітництва з муніципалітетами інших країн	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
1.3. Розширення туристичних та рекреаційних можливостей громади	1.3.1. Створення та розвиток велосипедних та пішохідних туристичних маршрутів з інформаційними стендами про історію та природу громади	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	1.3.2. Участь та проведення міжнародних та регіональних форумів, виставок, фестивалів з метою популяризації туристичного потенціалу регіону	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.3.3. Створення об'єктів туристичної інфраструктури в громаді	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	1.3.4. Реконструкція та адаптація будівлі під туристично-рекреаційний комплекс у с. Снячів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	1.3.5. Налагодження транс-кордонного співробітництва у туристичній сфері	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	1.3.6. Створення та належне облаштування сучасних просторів для відпочинку та дозвілля (парки, сквери, оглядові майданчики)	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO 0	0
	1.3.8. Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр»	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	0

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.3.9. Стимулювання розвитку зеленого туризму шляхом облаштування екологічних стежок, екологічних зон відпочинку на території громади	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
1.3.10. Інвентаризація місцевих туристично-рекреаційних об'єктів, народних традицій, місцевої кухні, характерної для сіл громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
1.3.11. Розробка електронних промоційних матеріалів про туристичні та рекреаційні можливості громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
1.3.12. Формування для громади концепції туризму вихідного дня у співпраці з місцевими туроператорами	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
СЦ 2. Громада – територія комфорту і безпеки																
2.1. Благоустрій території громади	2.1.1. Регулярне озеленення територій населених пунктів громади, зрізання аварійних дерев.	0	0	0	0	0	0	0	+ DI MT/ LO	+ DI MT/ LO	0	+ DI MT/ LO	0	0	+ DI MT/ LO	+ IN MT/ LO
	2. 1.2. Акумулявання земель під облаштування зон відпочинку (парків, скверів)	0	0	0	0	0	0	0	+ DI MT/ LO	+ DI MT/ LO	0	+ DI MT/ LO	0	0	+ DI MT/ LO	+ IN MT/ LO
	2.1.3. Підтримка комунального підприємства «ВК-сервіс» шляхом оновлення матеріально-технічної бази для розширення спектру надання послуг (косарка, екскаватор, самоскид, сміттевоз, каток, грейдер маніпулятор та ін.)	0	0	0	0	0	+ IN MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ IN MT/ LO 0	0
	2.1.4. Облаштування дитячих ігрових майданчиків в усіх населених пунктах громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI MT/ LO	0	0	+ DI MT/ LO	0
	2.1.5. Благоустрій території поряд з закладами комунальної власності в громаді	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI MT/ LO	0	0	+ DI MT/ LO	0
	Благоустрій кладовищ в населених пунктах громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI MT/ LO	0	0	+ DI MT/ LO	0
	2.1.7. Розширення мережі централізованого збору сміття	+ DI MT/ LO	+ DI MT/ LO	+ DI MT/ LO	+ DI MT/ LO	0	+ DI MT/ LO	0	0	+ DI MT/ LO	0	0	0	0	+ DI MT/ LO	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	2.1.8. Облаштування майданчиків для роздільного збору та утилізації ТПВ (облаштування на території громади, або укладання договорів з іншими громадами на вивезення ТПВ на їх майданчики)	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	0	0	+ DI / MT / LO	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	0
2.2. Розвиток місцевої інфраструктури безпеки	2.2.1. Розширення мережі відеоспостереження на території громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO
	2.2.2. Планування та реалізація заходів щодо проведення модернізації діючих або побудови нових систем оповіщення на території громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO
	2.2.3. Створення сучасних систем пожежної безпеки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO
	2.2.4. Придбання спеціалізованої техніки, автомобілів, обладнання для ефективного функціонування Центру безпеки громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO
	2.2.5. Сприяння реалізації протипаводкових заходів (очищення русел річок, берегоукріплення)	0	0	0	+ DI / MT / LO	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO
	2.2.6. Розширення мережі, реконструкція, ремонт та експлуатаційне утримання мереж вуличного освітлення в населених пунктах громади, із застосуванням сучасних енергоефективних технологій	+ DI / MT / LO	+ IN / MT / LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	2.2.7. Розширення мережі та облаштування наявних укриттів (захисних споруд цивільного захисту) у комунальних закладах з урахуванням інклюзивності та безбар'єрності	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO
	2.2.8. Забезпечити облаштування комунальних закладів, об'єктів інфраструктури, закладів соціальної сфери, туристичних об'єктів та маршрутів елементами доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO
	2.2.9. Встановлення світлофорів та пішохідних переходів із додатковим led-освітленням в місцях підвищеної небезпеки	+ IN / MT / LO	+ IN / MT / LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO	+ DI / MT / LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2.3. Покращення інженерно-транспортної інфраструктури в громаді	2.3.1. Капітальний ремонт доріг місцевого значення на Глибочок, Снячів, Тисовець, Великий Кучурів, Годилів	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	2.3.2. Сприяння у покращенні інфраструктури доріг загального користування	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	2.3.3. Будівництво, ремонт, реконструкція та належне утримання вулиць і доріг комунальної власності, зокрема влаштування асфальтобетонного покриття /бруківки	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	2.3.4. Облаштування/ реконструкція придорожньої інфраструктури (дорожні знаки, зупинки, смітники, тротуари, мости тощо), в тому числі з урахуванням безбар'єрного середовища	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	+ IN/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	2.3.5. Облаштування пішохідних та вело доріжок вздовж місцевих доріг	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	2.3.6. Облаштування водовідвідних каналів вздовж доріг громади	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	2.3.7. Облаштувати паркувальні майданчики біля об'єктів соціальної інфраструктури, адміністративних будівель сільської ради та громадських просторів з забезпеченням доступності для маломобільних груп населення	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ IN/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
ОЦ 2.4. Удосконалення системи послуг з водопостачання та водовідведення	2.4.1. Виготовлення ПКД по населених пунктах щодо розвитку системи централізованого водопостачання/ водовідведення	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0
	2.4..2. Будівництво мережі водопостачання та водовідведення	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ IN/ MT/ LO +	0
	2.4.3. Дослідження можливостей підземних вод для окремих населених пунктів громади	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0
	2.4. 4.Розроблення концепції очисних споруд в розрізі населених пунктів громади	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
<i>2.5. Розвиток альтернативних джерел енергії та енергозберігаючих технологій</i>	2.5.1. Впровадження енергозберігаючих технологій та енергоефективних заходів в приміщеннях комунальної власності (теплові насоси, LED-освітлення, тощо)	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	2.5.2. Підготовка та реалізація проєктів зі встановлення сонячних електростанцій (СЕС) для будівель комунальної власності (ЗЗСО, ЗДО, адмінбудівлі)	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	2.5.3. Сприяння встановленню приватних сонячних електростанцій через інформаційні кампанії та консультації для домогосподарств.	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO
	2.5.4. Встановлення зарядних станцій для електротранспорту у громадських місцях та біля соціальної інфраструктури.	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO	+ IN/ MT/ LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
СЦ 3.Громада – безпечний простір для розвитку та самореалізації																
3.1. Розвиток інклюзивного освітнього простору, орієнтованого на дитину	3.1.1. Проведення екологічних уроків у школах та закладах дошкільної освіти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	3.1.2. Завершення будівництва нового навчального корпусу Тисовецького ЗЗСО I-II ступенів ім.А.Дущак	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.1.3. Реконструкція адмінприміщення в с.Тисовець підЗДО	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.1.4. Завершення будівництва приміщення для двох дошкільних груп у ЗЗСО с. Годиїв	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ IN/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	Збільшення кількості годин гурткової роботи зі профорієнтаційним спрямуванням при ЗЗСО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	3.1.6. Облаштування та покращення технічної оснащеності закладів освіти громади, в тому числі для доступу маломобільних груп населення	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.1.7. Реконструкція ЗДО «Казка» (корпус №4)	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ IN/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	3.1.8. Створити належні умови для надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+ DI/ MT / LO	+ DI/ MT/ LO
	3.1.9. Підвищення якості організації освітнього процесу в ЗДО громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+ DI/ MT / LO	0
	3.1.10. Розвиток мережі позашкільної освіти та дитячих гуртків	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+ DI/ MT / LO	0
	3.1.11. Впровадження навчальних програм з цифрової грамотності для різних категорій населення, таких як школярі, студенти, дорослі, люди похилого віку, ВПО.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+ DI/ MT / LO	0
	3.1.12. Створення та розвиток мережі STEM-лабораторій для забезпечення сучасної матеріально-технічної бази освіти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+ DI/ MT / LO	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
<i>ОЦ 3.2. Збереження та розвиток потенціалу громади у сфері культури та спорту</i>	3.2.1.Покращення матеріально-технічної бази закладів культури та позашкільної освіти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	3.2.2. Диверсифікація діяльності публічних бібліотек	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	Благоустрій та реконструкція/реставрація історичних, культурних та архітектурних пам'яток громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	Інвентаризація (паспортизація) культурних об'єктів громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ IN/ MT/ LO	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	3.2.5. Розвиток різних видів спорту та розширення мережі спортивних споруд та об'єктів з урахуванням потреб маломобільних груп населення	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0
	3.2.6. Модернізація та розвиток об'єктів спортивної інфраструктури; оновлення матеріально- технічної бази закладів фізичної культури і спорту	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	0
	3.2.7. Співробітництво між громадами у проведенні регулярних спортивних та культурних заходів і змагань	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	3.2.8.Облаштування / реконструкція/ модернізація сучасних спортивних майданчиків та стадіонів у населених пунктах громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.2.9. Диверсифікація напрямків діяльності ДЮСШ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
ОЦ 3.3. Підвищення рівня медичного та соціального захисту населення	3.3.1. Капітальний ремонт вільних приміщень Великокучурівської АЗПСМ для облаштування додаткових кабінетів	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.2. Придбання обладнання для АЗПСМ (УЗД, автомобіль для сімейного лікаря)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.3. Організація проведення планових профілактичних щеплень жителів громади у закладах первинної медичної допомоги та стимулювання здорового способу життя.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.4. Здача в оренду приміщення та обладнання УЗД	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	3.3.5. Створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT / LO	+ DI/ MT / LO
	3.3.6. Заснування «Школи відповідального батьківства»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT / LO	+ DI/ MT / LO
	3.3.7. Забезпечення функціонування Центру безоплатної первинної правової допомоги населенню громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT / LO	+ DI/ MT / LO
	3.3.8. Відкриття Центру денного перебування дітей з інвалідністю	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		+ DI/ MT/ LO	0	+ DI/ MT / LO	+ DI/ MT / LO
	3.3.9. Розширення надання соціальних послуг самотніми непрацездатним, особам з інвалідністю та особам похилого віку	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT / LO	+ DI/ MT / LO
	3.3.10. Опрацювання концепції надання соціальних послуг особам, що потребують додаткової уваги	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT / LO	+ DI/ MT / LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	3.3.11. Проведення інформаційної кампанії по боротьбі з гендерним та іншими стереотипами, що породжують дискримінацію за різними ознаками	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.12. Запровадження практики залучення недержавних провайдерів до надання соціальних послуг жителям громади	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.13. Забезпечити соціальний захист військовослужбовців, їхніх сімей, ветеранів, ВПО, дітей і родин Героїв, осіб з інвалідністю, створивши умови для їх активної участі у житті громади.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.14. Облаштування Центру дозвілля: простору для дозвілля, навчання та соціальної адаптації пенсіонерів, осіб з інвалідністю, ВПО.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	3.3.15. Забезпечення доступності до освітніх, соціальних, медичних та інших послуг маломобільних груп населення за допомогою спеціалізованих транспортних засобів для перевезення вразливих категорій населення.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.16. Розвиток нової та підтримка існуючої мережі сімейних та альтернативних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (ДБСТ, прийомні сім'ї, патронатні сім'ї)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO
	3.3.17. Розвиток нових соціальних послуг (тимчасове проживання соціально - незахищених верств населення, життєстійкість, кризове втручання)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+ DI/ MT/ LO	+ DI/ MT/ LO

Опис впливів на компоненти довкілля та здоров'я населення внаслідок виконання ДДП

Зміна клімату

Для пом'якшення впливу на клімат Стратегія передбачає: заходи з використання відновлювальних джерел енергії; термомодернізація громадських закладів; відновлення дорожньої інфраструктури; розвиток екологічно дружніх видів транспорту; розширення мережі вуличного освітлення з використанням енергоощадних ламп та сонячних батарей; поліпшення системи збору та утилізації твердих побутових відходів; розвиток «зеленого» туризму; збільшення територій зелених насаджень; прибирання водойм.

Під час будівництва нових об'єктів та ремонту громадської забудови передбачається максимально повне використання сучасних вискоєфективних енергозберігаючих технологій та матеріалів, обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії тощо.

Окрім того, підтримка сталого лісового господарства через збереження і, ймовірно, збільшення площ лісових насаджень забезпечує позитивний вплив на місцеві кліматичні умови, а також робить відповідний внесок у боротьбу із глобальною зміною клімату.

Завдань, що пов'язані зі зростанням емісії парникових газів, Стратегія не передбачає.

Узагальнену оцінку впливу на клімат Стратегії розвитку Великокучурівської громади проведено згідно з «Рекомендаціями щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» Міністерства енергетики та захисту довкілля України» № 26/1.4-3-5650 від 03.03.2020 р.

Для такої оцінки оперують п'ятьма елементами:

«М-» - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП;

«М+» - пом'якшення, збільшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП;

«Mt» - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП;

«А+» - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП;

«А-» - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП.

Аналіз Стратегії розвитку Великокучурівської територіальної громади показує, що у ній завдання, які за впливом на клімат входять до однієї групи:

«М-» - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП. До цієї групи належать завдання 1.3.1, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.12, 2.1.7, 2.2.6, 2.2.9, 2.3.1 – 2.3.3, 2.3.5, 2.5.1 – 2.5.4, 3.1.3 – 3.1.4, 3.1.7, 3.3.1. Завдання цієї групи включають енергоощадні заходи.

Забруднення атмосферного повітря

До основних джерел забруднення атмосфери громади і надалі належатиме автотранспорт. Викиди забруднювальних речовин від автомобілів з року в рік зростають.

Зменшенню викидів забруднювальних речовин від пересувних джерел сприяє поліпшення стану дорожньо-транспортної інфраструктури, розвиток велосипедного транспорту та популяризація електромобілів, що передбачено Стратегією.

У Стратегію включено заходи підвищення енергоефективності низки об'єктів соціальної інфраструктури населених пунктів Великокучурівської ТГ, будівництво та ремонт автомобільних доріг, запровадження системи сортування твердих побутових відходів, що зменшить антропогенний вплив на атмосферне повітря (завдання 1.3.1, 1.3.8, 1.3.9, 1.3.12, 2.2.6, 2.2.9; 2.3.1 – 2.3.3, 2.3.5, 2.5.1 – 2.5.4, 3.1.3 – 3.1.4, 3.1.7, 3.3.1).

Забруднення водних об'єктів

Стратегією передбачено розвиток системи централізованого водопостачання і водовідведення у населених пунктах громади з виготовленням ПКД та будівництвом відповідних мереж (завдання 2.4.1 – 2.4.2).

Також буде сформована концепція розміщення очисних споруд каналізації у розрізі населених пунктів громади (завдання 2.4.4) і проведення досліджень можливості використання для централізованого водопостачання підземних вод для окремих сіл (завдання 2.4.3).

Загалом реалізація закладених у Стратегію завдань формує засади щодо централізованого водокористування, водовідведення у населених пунктах громади та очищення стічних вод перед випуском у поверхневі водні об'єкти. Разом з тим, територіальній громаді варто вжити заходів щодо формування комунального підприємства задля вирішення вказаних проблем.

Позитивне значення також має заплановане берегоукріплення р. Дерелуй (завдання 2.2.5).

Земельні ресурси та ґрунти

Позитивний вплив Стратегії розвитку Великокучурівської громади на земельні ресурси громади матиме реалізація завдань, спрямованих на вдосконалення геоінформаційної системи та геопорталу містобудівного кадастру на місцевому рівні; на розроблення Комплексного плану просторового розвитку території; генеральних планів населених пунктів, розроблення проєкту землеустрою щодо встановлення меж територій Великокучурівської сільської територіальної громади; створення електронної карти місцевості, проведення інвентаризації земель, формування каталогу інвестиційних пропозицій (проєкти ДПП, інвестиційні проєкти, індустріальний парк тощо) з подальшим їх розміщенням на внутрішніх інтернет-ресурсах громади (завдання 1.2.1 – 1.2.7).

Особливу увагу представляє п. 1.2.4. «Розроблення комплексного плану просторового розвитку території Великокучурівської сільської територіальної громади». На відміну від ДПТ, комплексний план просторового розвитку (ППР) громади розробляється на всю її територію, а не лише на населені пункти у її межах. Вони затверджуються з обо'язковим врахуванням державних, громадських та приватних інтересів. При цьому результати розроблених ППР обов'язково мають бути в електронному вигляді та стануть джерелом наповнення Державного земельного та містобудівного кадастрів. Затверджений ППР передбачає розроблення СЕО, проведення громадських слухань та розгляд архітектурно-містобудівною радою. Саме розроблення і затвердження комплексного ППР вирішує проблемні питання, наведені у зверненні щодо обсягів СЕО громадянки с. Годилів Костряби Анастасії Вікторівни.

Важливе значення для збереження земель громади мають берегоукріплювальні роботи (завдання 2.2.5).

Надра

У Стратегії розвитку Великокучурівської громади немає завдань щодо розроблення надр.

Поводження з відходами

Поводження з відходами є однією з ключових екологічних проблем Великокучурівської громади.

Стратегія містить завдання щодо покращення питання управління відходами Великокучурівської ТГ. Зокрема, у рамках завдань ДДП передбачено організацію роздільного збирання ТПВ у населених пунктах громади, розширення мережі централізованого збору сміття; придбання спецтехніки для санітарного очищення громад (завдання 2.1.3; 2.1.7; 2.1.8).

У результаті реалізації цих завдань очікується:

- сприяння розвитку циклічної економіки, метою якої є повторне використання відходів;
- запровадження сталої системи управління відходами;
- створення економічних можливостей для розвитку підприємств із перероблення відходів та залучення інвестицій у сферу поводження з відходами;
- зменшення навантаження на полігон ТПВ;
- суттєве зменшення негативного впливу твердих побутових відходів, що утворюються на території громади, на довкілля.

Біорізноманіття та об'єкти ПЗФ

Тривала господарська діяльність значно змінила природне середовище громади, як наслідок, зазнали змін майже всі компоненти ландшафтів – рослинний і тваринний світ, ґрунти, ґрунтові і підземні води. У результаті цього первинна природна рослинність збереглася лише в окремих місцях. Через вплив людини відбувається суттєва зміна середовища існування об'єктів рослинного

та тваринного світу, що значним чином впливає на видовий та кількісний склад флори і фауни на території громади.

Основні загрози для біорізноманіття у зв'язку із сучасним станом використання території Великокучурівської громади спричиняються скороченням площі і фрагментацією ландшафтів, що збереглись у природному стані та є середовищем існування видів флори і фауни.

Негативний вплив на флору та фауну на теренах громади пов'язаний з інтенсивним веденням сільського господарства. Використання агрохімікатів, інтенсивний обробіток ґрунту, зменшення площ необроблюваних земель, спрощення сівозмін, зникнення постійних пасовищ, знищення полезахисних лісосмуг, сільськогосподарських пустирів (парів) сприяє зниженню рівня біорізноманіття у сільськогосподарських куточках громади.

ДДП передбачає подальший розвиток сільського господарства.

Водночас у громаді немає великих сільськогосподарських громад, тому не фіксується значний вплив на флору та фауну громади.

Також тиск на біорізноманіття та об'єкти ПЗФ чинить туризм. Такий вплив проявляється через неконтрольоване розширення інфраструктури, забруднюючу діяльність (транспорт, будівництво, стічні води та відходи тощо), високу щільність відвідувачів (витоптування рослин і шумове забруднення) та споживання на місці або використання природних ресурсів (наприклад, риболовлі). Непрямі наслідки, такі як інвазійні види та внесок у глобальні викиди парникових газів, ще більше загрожують біорізноманіттю. Як результат, туризм також може призвести до фрагментації та скорочення природних середовищ існування, шкоди місцевій флорі та фауні, до знищення зникаючих або емблематичних видів.

ДДП спрямований на розвиток «зеленого» туризму (завдання 1.3.1 - 1.3.5, 1.3.9 – 1.3.12), який є природно орієнтованим і підтримує збереження флори та фауни. З огляду на масштаби та зміст заходів щодо розвитку туристичної діяльності у громаді рішення Стратегії розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом, включно з територіями Смарагдової мережі та екомережі Чернівецької області.

Натомість ряд напрямів ДДП мають позитивно вплинути на територію з природоохоронним статусом. Так, реалізація завдання «Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр» покращить ведення заповідної справи та дозволить оптимізувати прокладання туристичних маршрутів (завдання 1.3.8).

Важливим фактором для збереження біорізноманіття на території Великокучурівської ТГ є збереження площі лісів громад.

Також передбачається озеленення територій громадських закладів та житлової забудови.

Ландшафт

Важливість збереження цінних ландшафтів, що зберегли природні риси, підкреслюється у Європейській ландшафтній конвенції, до якої приєдналась Україна. Передбачені ДДП завдання не призведуть до впливу на образ ландшафтів долини р. Дерелуй та її приток. Реалізація завдання «Відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисовий яр» сприятиме збереженню цього унікального ландшафтного комплексу (завдання 1.3.8).

Позитивний вплив на збереження ландшафту громади матиме інвентаризація земель, що дасть можливість контролювати площі під ріллею.

Культурна спадщина та рекреаційні зони.

Реалізація Стратегії не призведе до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини. Позитивний вплив має запланована їх паспортизація.

Позитивний вплив на рекреаційні зони матиме реалізація таких завдань: благоустрій території поряд з закладами комунальної власності в громаді облаштування дитячих ігрових майданчиків в усіх населених пунктах громади; розбивка парків і скверів; благоустрій цвинтарів традиційного поховання тощо (завдання 1.3.3; 1.3.4; 1.3.8, 1.3.10, 1.3.11; 2.1.1; 2.1.12; 2.1.4 – 2.1.6).

У ДДП містяться завдання щодо різного роду будівельних робіт. У разі виявлення під час земляних робіт знахідок археологічного характеру виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення й упродовж однієї доби повідомити про це у відповідний відділ охорони пам'яток культури та археології, згідно зі ст. 36 закону України «Про охорону культурної спадщини».

Енергоспоживання та енергозбереження.

Стратегією передбачено завдання з підвищення ефективності використання енергоресурсів у бюджетній сфері, розширення обсягів використання нетрадиційних джерел енергії, впровадження інноваційних технічних, технологічних та організаційних рішень, розвитку та технічного переоснащення систем енергопостачання (завдання 2.2.6; 2.2.9; 2.3.1 – 2.3.3; 2.3.5; 2.5.1 – 2.5.4):

- модернізація систем зовнішнього освітлення з використанням енергозберігаючих технологій;
- розробка програм модернізації комунального фонду;
- розвиток сонячної енергетики тощо.

Фізичні фактори впливу на довкілля та здоров'я населення. Деяке пом'якшення рівнів шуму можна очікувати внаслідок ремонту автомобільних доріг (завдання 2.3.1 – 2.3.5).

Посилення впливу інших фізичних факторів не прогнозується.

Вплив на матеріальні об'єкти.

Матеріальні ресурси громади зазнають позитивного впливу внаслідок реалізації таких завдань ДДП (завдання 1.2.1 – 1.2.7; 2.3.1 – 2.3.7; 2.4.2; 2.5.1 – 2.5.4; 3.1.2 – 3.1.4; 3.1.7; 3.2.6; 3.3.1 – 3.3.2; 3.3.7 – 3.3.8):

- модернізація об'єктів комунальної власності та житлового фонду із застосуванням енергозберігаючих технологій;
- поширення та модернізація елементів благоустрою, освітлення, громадських просторів в населених пунктах громади;
- підвищення безпеки житлового середовища;
- розвиток ефективної мережі освітніх та дошкільних закладів у громаді;
- розвиток мережі закладів охорони здоров'я у громаді;
- створення публічних просторів різнопланового спрямування;
- модернізація та розширення мережі культурної інфраструктури, покращення якості послуг;
- модернізація та розширення мережі спортивної інфраструктури;
- модернізація систем водопостачання та водовідведення
- покращення доступності до туристично привабливих місць (туристичні маршрути, мережа доріг, розвиток місцевого сполучення)
- просторове планування території громади з метою покращення привабливості для бізнесу та інвесторів.

Умови життєдіяльності населення та здоров'я

ДДП передбачає розвиток мережі закладів охорони здоров'я громади (ОЦ 1.3 та ОЦ 3.3), яка забезпечує надання якісних медичних послуг для 100% населення. Значна увага приділена збереженню ментального здоров'я громадян і реабілітації військових та інших категорій осіб.

Поводження з ТПВ також позитивно вплине на проживання населення у громаді (ОЦ 2.1).

Стратегією передбачено розвиток місцевої інфраструктури безпеки (ОЦ 2.2).

Окрім того, ремонт автомобільних доріг, розвиток екологічно дружніх видів транспорту, озеленення громади на тлі збереження лісового фонду та озеленення громади також позитивно впливатиме на здоров'я населення та умови життєдіяльності у громаді (ОЦ 2.3).

Реалізація заходів з модернізації систем водопостачання та водовідведенням сприятиме подальшому покращенню здоров'я (ОЦ 2.4).

Значна увага у Стратегії приділена розвитку освітніх закладів та освіти (ОЦ 3.1).

Із збільшенням кількості ракетних обстрілів України з боку росії, критичною стала потреба в облаштуванні надійних укриттів. Однак у Стратегії окремо не передбачено завдань щодо будівництва захисних споруд цивільного захисту.

З метою захисту вимушено переміщених осіб передбачені завдання, спрямовані на інтеграцію ВПО та інших груп.

Передбачені заходи для підтримки людей з особливими потребами.

Ймовірний **кумулятивний вплив** у прив'язці до завдань Стратегії спряжений з таким фактором впливу:

- *будівництво доріг*. Роботи пов'язані із забрудненням повітря викидами спеціальної техніки, а також асфальтних заводів. Експлуатація доріг є причиною викидів автотранспорту у повітря забруднювальних речовин, що призводить до вторинного забруднення ґрунтів та вод. Шумове, як і хімічне, забруднення шкідливе для здоров'я людини та видів фауни;

На території Великокучурівської територіальної громади при дотриманні та виконанні захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин, не очікується.

Синергічний вплив. Стратегія не містить завдань, які б могли стимулювати наявність синергетичного впливу.

Проведений екологічний аналіз Стратегії розвитку Великокучурівської громади показує, що у ній міститься низка завдань, реалізація яких спрямована на покращення екологічної ситуації в громаді і матиме позитивний середньотривалий вплив на довкілля та здоров'я населення. До них належать:

- розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Великокучурівської сільської територіальної громади;
- інвентаризація та раціональне використання земель сільськогосподарського призначення;
- ремонт автомобільних доріг;
- модернізація вуличного освітлення;
- термомодернізація освітніх і медичних закладів;
- використання альтернативних джерел енергії;
- розвиток екологічно дружніх видів транспорту;
- розвиток сонячної енергетики;
- реконструкція та ремонт систем централізованого водопостачання і водовідведення громади;
- роздільний збір і сортування ТПВ у населених пунктах Великокучурівської ТГ;
- створення онлайн мап;
- розроблення та впровадження програм захисту довкілля (природоохоронні заходи, захист земель, водних ресурсів територіальної громади);
- розроблення та впровадження програм, спрямованих на оборону території громади та захист від надзвичайних ситуацій;
- розроблення та впровадження програм, спрямованих на відновлення та розвиток території громади та розвиток житлово-комунального сектору.

7.ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії наведені у табл. 7.1. Вони ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту. Проте, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації конкретних заходів і проєктів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Ґрунтуючись на впливах, оцінених у розділі 6, передбачено заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП (див. табл. 7.1). Проте такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації конкретних заходів і проєктів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

*Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних
наслідків виконання Стратегії*

Таблиця 7.1

Компоненти довкілля, в т.ч. здоров'я населення	Заходи для зменшення негативних наслідків
Зміна клімату	- підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження у всіх сферах життєдіяльності громади; - популяризація вело- та електротранспорту; - заміщення енергетичних ресурсів альтернативними і відновлюваними джерелами енергії; - збільшення площ зелених насаджень;
Атмосферне повітря	- здійснення природоохоронних заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; - стимулювання заходів підвищення енергоефективності та енергозбереження у всіх сферах життєдіяльності громади; - популяризація вело- та електротранспорту; - заміщення енергетичних ресурсів альтернативними і відновлюваними джерелами енергії; - жорсткий контроль за якістю пального, що постачається та реалізується у громаді автозаправними станціями, його відповідність державним стандартам;
Поверхневі та підземні води	- охорона, екологічне оздоровлення та відтворення водних об'єктів; - будівництво/реконструкція водопровідних та каналізаційних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання; - суворе дотримання вимог Земельного та Водного кодексів України та інших нормативно-правових документів у галузі охорони навколишнього природного середовища при наданні права користування земельними ділянками на землях водного фонду на умовах оренди;

Земельні ресурси та ґрунти	- визначення напрямків розвитку населених пунктів, вдосконалення планувальної організації територій; - розробка документів просторового планування; - здійснення моніторингу містобудівної діяльності та ефективне використання вільних земельних ділянок для містобудівних потреб; - розроблення програми з використання та охорони земель; - підвищення ефективності використання сільськогосподарських земель; - розвиток виробництва органічної та крафтової сільськогосподарської продукції;
Управління відходами	- розробка місцевого плану управління відходами; - розробка планів управління відходами на підприємствах, в організаціях; - запровадження роздільного збору ТПВ; - забезпечення населених пунктів громади контейнерами для роздільного збирання ТПВ; - проведення інформаційних кампаній щодо роздільного збору твердих побутових відходів; - моніторинг, ліквідація та рекультивація несанкціонованих сміттєзвалищ;
Ландшафти та рекреаційні зони	- активізація формування Комплексного плану просторового розвитку та іншої містобудівної документації громади; - інформаційно-просвітницька кампанія щодо екологічної культури населення;
Біорізноманіття, об'єкти ПЗФ	- збереження зелених насаджень, їх інвентаризація; - збільшення та благоустрій озелених територій в населених пунктах громади; - ініціювання компенсаційного висадження на заміну видалених зелених насаджень внаслідок проведення будівельних робіт; - розширення озелених площ прибудинкових територій, озеленення подвір'їв громадських закладів; - створення та функціонування постійно діючої інфраструктури для ефективного зеленого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з дотриманням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду; - збереження, відновлення і популяризація територій та об'єктів ПЗФ; - підтримання чисельності та видової різноманітності флори та фауни громади;
Здоров'я населення	- забезпечення закладів охорони здоров'я, які надають первинну медичну допомогу, відповідним обладнанням, транспортними засобами та кадрами; - стимулювання медичних працівників первинної ланки до роботи в сільській місцевості; - підвищення ефективності використання ресурсів, якості та доступності вторинної та третинної медичної допомоги; - кадрове забезпечення галузі охорони здоров'я лікарями-вузькими спеціалістами; - оптимізація мережі та ліжкового фонду закладів вторинного та третинного рівнів з урахуванням реальних потреб населення та з реальною можливістю ефективного надання цілодобової ургентної допомоги; - виконання заходів щодо медичної та психологічної реабілітації військовослужбовців, місцевого населення та ВПО;

	- проведення екоосвітніх заходів з метою підвищення екологічної свідомості та усвідомленого позитивного ставлення до довкілля та впливу природи на здоров'я людини; - покращення знань і навичок поводження в умовах воєнних атак (психологічна і тактична підготовка; дії в умовах радіаційного, хімічного забруднення; вогнева підготовка; інженерна підготовка, основи мінно-вибухової безпеки).
--	--

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Стратегії. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відстежуватися під час її реалізації, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Усі роботи, що потребують попередньої оцінки впливу на довкілля, повинні проходити процедуру належним чином, відповідно до Закону «Про Оцінку впливу на довкілля», де будуть розглядатись та оцінюватись детальні наслідки від кожного виду діяльності, що плануються в рамках виконання Стратегії.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

Стратегія розвитку Великокучурівської громади містить систему заходів, спрямованих на розвиток інфраструктури та соціальних об'єктів громади. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації ДДП вказує на те, що його реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, рекреаційні зони, культурну спадщину, зони рекреації, матеріальні об'єкти та інфраструктуру. Це означає, що Стратегія спрямована на екологічно збалансований та інноваційний сценарій розвитку.

У рамках здійснення стратегічної екологічної оцінки розглянуто три альтернативні сценарії розвитку громади.

Альтернатива 1 передбачає *інерційний сценарій розвитку громади* (без затвердження Стратегії). Ця альтернатива полягає у консервації нинішнього стану розвитку території Великокучурівської громади та розглядає ситуацію, за якої зміни в економіко-соціальній політиці громади практично не відбуваються: продовжується повільне реформування, спрямоване на поступове поглиблення ринкових перетворень, а також повільний процес структурних трансформацій у громаді. Така альтернатива пролонгуватиме поточну ситуацію з впровадження природоохоронних заходів і ставить під загрозу реалізацію таких важливих, як запровадження системи сортування побутових відходів, реконструкцію та ремонт систем централізованого водопостачання і водовідведення громади, використання альтернативних джерел енергії, ремонт дорожньої інфраструктури тощо. При цьому цілком ймовірно, що розв'язання багатьох

питань громади, включно з природоохоронними, матиме хаотичний характер і не приведе до їх ефективного розв'язання. Отже, альтернатива 1 не є оптимальною.

Альтернатива 2 з огляду на продовження війни / її переходу в заморожений стан передбачає *песимістичний сценарій розвитку громади* і полягає у впровадженні лише частини завдань, окреслених Стратегією. Зокрема, можливий ремонт лише частини автомобільних доріг, велика частка несортваного сміття, що вивозиться на несанкціоновані сміттєзвалища. Окрім того, не всі об'єкти соціальної інфраструктури будуть відремонтовані або реконструйовані та ускладнюється питання будівництва полігону ТПВ зі сміттєсортувальною лінією. Це дозволить усунути лише частину теперішніх проблем громади. Таким чином, альтернатива 2 також не є оптимальною.

Альтернативою 3 є *оптимістичний сценарій*, за якою повністю реалізується Стратегія розвитку Великокучурівської громади до 2027 року. Цей сценарій найкращий на даний час, оскільки надає можливість формувати та виконувати конкретні соціально-економічні завдання громади у поєднанні з ефективними природоохоронними заходами, що спрямовані на усунення та обмеження дій, шкідливих для навколишнього природного середовища та здоров'я населення.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка.

У процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використані такі методи:

1) *статистичний метод*: ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні та спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва;

2) *метод експертних оцінок*, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть методу полягає у визначенні майбутнього розвитку громади на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів;

3) *метод аналогій* полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз;

4) *метод екстраполяції* полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки Стратегії розвитку Великокучурівської громади використано вищевказані методи, зокрема

здійснено збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведено консультації з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Стратегії на компоненти довкілля та стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації з моніторингу фактичного впливу впровадження Стратегії на довкілля.

До основних труднощів при виконанні процедури СЕО належить відсутність доступу до низки картографічних матеріалів, деякої інформації щодо стану довкілля громади та статистичних відомостей у період воєнного стану.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НА ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля.

Моніторинг проводитиметься відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому й для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Відповідно до пункту 5 зазначеного Порядку для забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля визначено:

1. Зміст заходів для здійснення моніторингу та строки їх виконання. Моніторинг фактичного впливу на довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я під час реалізації Стратегії буде здійснюватися Великокучурівською сільською радою, яка визначатиме перелік індикаторів, забезпечить доступ до вихідних даних та результатів моніторингу.

Для проведення моніторингу рекомендовано здійснювати такі заходи:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників, порівняння фактичного стану компонентів довкілля з тогорічними показниками – 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень тогорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів, визначених Стратегією);

- порівняння захворюваності населення з тогорічними показниками – 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень тогорічних показників провести аналіз щодо зв'язку з реалізацією заходів, передбачених Стратегією).

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-,

середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням Стратегії;

- виявлення непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку Стратегії, період її реалізації та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання визначених у ній завдань. Водночас вплив на довкілля проєктів та заходів, скерованих на досягнення цілей Стратегії, виконання яких передбачає проведення стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», будуть моніторитися окремо під час їх реалізації та після їх завершення.

2. *Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників* відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Моніторинг наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, базується на відстеженні певних показників (індикаторів). Перелік показників (індикаторів) для здійснення моніторингу Стратегії є орієнтований (невичерпний) і, за потреби, може бути змінений (зменшений або доповнений).

За результатами щорічного моніторингу кількість індикаторів може бути розширена шляхом включення до моніторингу додаткових показників відповідно до умов реалізації Стратегії. Рекомендовано включити показники (індикатори) моніторингу наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, до загального переліку показників (індикаторів) моніторингу процесу реалізації цілей та завдань Стратегії. Здійснення моніторингу впливів виконання Стратегії на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на компоненти довкілля та здоров'я населення, й обґрунтувати необхідні заходи щодо їх усунення.

Моніторинг наслідків виконання Стратегії розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року наведений у табл. 9.1.

3. *Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.* Оцінка ймовірних наслідків для довкілля під час реалізації Стратегії вказує на те, що загалом її реалізація повинна позитивно вплинути на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, земельні ресурси, біорізноманіття, збереження об'єктів природно заповідного фонду, Смарагдової мережі, об'єкти культурної спадщини, систему управління

відходами, а також здоров'я населення та інфраструктуру забезпечення його життєдіяльності. Водночас під час виконання Стратегії, в результаті моніторингу реалізації передбачених в ній цілей, можуть бути виявлені впливи на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, які мають прямі наслідки на стан довкілля, умови життєдіяльності та здоров'я населення. У такому випадку перелік індикаторів для моніторингу наслідків виконання Стратегії для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, буде доповнено відповідними індикаторами, які дозволять об'єктивно оцінити та відстежити зміни.

4. *Методи визначення кожного із показників*, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати. Під час реалізації Стратегії будуть відстежуватись екологічні загрози для довкілля шляхом спостережень та збору наявних статистичних та звітних даних про стан довкілля, про наслідки для довкілля та здоров'я населення, які виникли за результатом реалізації передбачених у Стратегії цілей та завдань. Отримані показники будуть проаналізовані та об'єктивно оцінені шляхом порівняння наявних значень з вихідними значеннями, з нормативними значеннями (встановленими нормативно-правовими актами) та/або з цільовими значеннями (визначеними у Звіті про стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади до 2027 року).

5. *Періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями*. Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом виконавчої влади, який є відповідальним за розроблення документа державного планування та здійснює загальне керівництво і контроль за його виконанням (Великокучурівська сільська рада), на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, який вносить звіт до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Відтак вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями буде здійснюватися не рідше одного разу на рік.

6. *Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку*, включають:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про вплив реалізації документа державного планування на довкілля, в т. ч. здоров'я населення;
- отримання інформації, яка може бути використана для удосконалення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);

- перевірка дотримання екологічних норм, встановлених відповідними органами влади;

- відстеження процесу виконання документа державного планування відповідно до ухвалених в ньому цілей та завдань, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків для довкілля, в т. ч. здоров'я населення;

- отримання інформації, яка може бути використана для удосконалення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО). У разі виявлення систематичних відхилень від встановлених нормативів щодо компонентів довкілля рекомендовано здійснити аналіз захворюваності населення для виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення.

Водночас доцільно використовувати також відповідні статистичні та звітні дані. У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник повинен вжити заходів для їх усунення, а також розглянути пропозиції щодо внесення змін до Стратегії для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення суттєвих змін до Стратегії вони підлягають стратегічній екологічній оцінці. Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування, і письмово повідомляє про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища).

Таблиця 9.1.

Моніторинг наслідків реалізації Стратегії розвитку Великокучурівської територіальної громади до 2027 року
за 20__ рік

№ з/п	Індикатор	Одиниці виміру	Кількісні показники			Якісні показники	Цільові показники (на 2027 р.)	Періодичність	Засоби та способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення
			Базовий (попередній) рік	Звітний рік	Звітний рік/базовий (попередній) рік, %				
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11
<i>Атмосферне повітря</i>									
1	Обсяги викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел Великокучурівської ТГ	тис. т/рік $\frac{\text{т}}{1\text{км}^2}$ кг/1 особу					Тенденція до зменшення	1 раз на рік	Аналіз статистичних даних
2	Зменшення обсягів викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел Великокучурівської ТГ шляхом втілення найкращих доступних технологій та методів керування	% від базового року				-	Тенденція до збільшення	-«-»	-«-»

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Клімат									
3	Обсяги викидів парникових газів від стаціонарних джерел забруднення	<i>т-екв CO₂/рік</i>					Тенденції до зменшення	1 раз на рік	Аналіз статистичних даних
4	Обсяги електроенергії, виробленої з альтернативних джерел	<i>тис.кВт/рік</i>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
5	Обсяги споживання енергоресурсів	<i>тис. кВт/рік</i>					Тенденції до зменшення	-«-	Статистична звітність
6	Обсяги споживання природного газу	<u>млн. м³</u> рік					Тенденції до зменшення	-«-	-«-
7	Площа озеленених територій на 1 особу	м ²					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
Водні ресурси									
8	Обсяги забору води за рахунок облаштування джерел централізованого водопостачання в населених пунктах громади	тис. м ³ /рік					Тенденції до зменшення	-«-	-«-
9	Обсяги зворотних вод, що пройшли повне біологічне очищення	тис. м ³ /рік					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
10	Частка міського і сільського населення, яке має доступ до безпечної питної води гарантованої якості	%					Тенденції до збільшення	-«-	-«-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	Відповідність якості води з централізованих джерел водокористування вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»	%					100	1 раз на рік	Статистична звітність
12	Відповідність якості води з децентралізованих джерел водокористування вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»	%					100	-«-»	-«-»
13	Частка міського і сільського населення, яке має доступ до централізованих систем водовідведення	%					Тенденції до збільшення	-«-»	
14	Відповідність якості води природних водойм у рекреаційних зонах культурно-побутовій якості	%					100	-«-»	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Земельні ресурси та ґрунти									
15	Вміст гумусу у ґрунтах	мг/кг <u>ґрунту</u> %					Тенденції до збільшення	1 раз на рік	Лабораторні дослідження
16	Площа сільськогосподарських земель та їх частка у загальній площі території громади	тис.га <u>%</u>					Тенденції до зменшення	-«-	Статистична звітність
17	Площа орних земель та їх частка у загальній площі території громади	тис.га <u>%</u>					Тенденції до зменшення	-«-	-«-
18	Площа сільськогосподарських земель екстенсивного використання (сіножатей та пасовищ) та їх частка у загальній площі території громади	тис.га <u>%</u>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
19	Площа лісів та лісистість території	тис. га <u>%</u>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
20	Площа відновлених земель та екосистем	тис.га <u>%</u>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-

Продовження таблиці 9.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Поводження з відходами									
21	Обсяги утворення ТПВ на території громади	<i>т/рік</i>					Тенденції до зменшення	1 раз на рік	Аналіз статистичної звітності
22	Обсяги попередньо відсортованої вторинної сировини з ТПВ	<i>%</i>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
23	Частка населення, яке охоплено роздільним збиранням побутових відходів	<i>%</i>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
24	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ	<i>од.</i>					Тенденції до зменшення	-«-	
Біорізноманіття, об'єкти ПЗФ									
25	Кількість об'єктів ПЗФ	<i>од.</i>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-
26	Площа об'єктів ПЗФ, їх частка у загальній площі території громади	<i>за %</i>					Тенденції до збільшення	-«-	-«-

Продовження таблиці 9.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
27	Площі водоохоронних зон та прибережно-захисних смуг водних об'єктів, винесених у натуру згідно з проектами землеустрою, їх частка у загальній площі території громади	<i>га</i> <i>%</i>						Тенденції до збільшення	1 раз на рік	Статистична звітність
28	Площа територій національної екомережі	тис.га						Тенденції до збільшення	-«-»	-«-»
Здоров'я населення										
29	Загальна чисельність населення	<i>осіб</i>						Тенденції до збільшення	-«-»	
30	Рівень народжуваності	Випадків на 1 тис.нас.						Тенденції до збільшення	-«-»	
31	Рівень смертності	Випадків на 1 тис.нас.	<i>‰</i>					Тенденції до зменшення		
32	природний приріст, скорочення (мінус) населення	осіб на 1000 наявного населення						Тенденція до зростання природного приросту населення		
33	Рівень захворюваності населення	<i>осіб на 1 тис. населення</i>						Тенденції до зменшення		
34	Смертність дітей у віці до 1 року	Випадків на 1 тис. новонароджених						0	-«-»	
35	Кількість новоутворень у жителів громади	<i>Випадків на 1 тис. осіб</i>						Тенденції до зменшення	-«-»	

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Ймовірність транскордонних наслідків у результаті прийняття Стратегії відсутня.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

1. Головною метою розробки оновленої Стратегії є поліпшення якості рівня життя, комфорту та забезпечення прав мешканців громади шляхом створення на основі дотримання прав людини якісних, безпечних, доступних послуг у сферах соціального захисту, освіти, культури, молоді та спорту, медицини, житлово-комунального господарства, захисту населення, сталого соціально-економічного розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади.

Основні стратегічні цілі ДДП:

1. Громада – центр підприємства та дозвілля;
2. Громада – територія комфорту і безпеки;
3. Громада – безпечний простір для розвитку та самореалізації.

Стратегія відображає цілі та завдання розвитку усієї Великокучурівської територіальної громади з посиланням на конкретні населені пункти, в межах яких існують певні соціальні, економічні чи екологічні проблеми, які потрібно вирішувати на більш низькому рівні планування, в тому числі на рівні реалізації конкретної планованої діяльності.

При формуванні Стратегії враховано стратегічні та оперативні цілі Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 р. та ряд стратегій, програм і планів, які діють на національному та регіональному рівнях.

2. Аналіз сучасного стану довкілля Великокучурівської ТГ показує, що територія громади відзначається м'яким кліматом. Головною водною артерією громади є р. Дерелуй. Ґрунтовий покрив представлений в основному опідзоленими ґрунтами. Території громади зайняті лісами. Громада має значний аграрно-промисловий сектор. Є передумови для розвитку «зеленого» туризму.

3. Завдання, передбачені Стратегією, не посилюють існуючі впливи на стан довкілля, умови життєдіяльності населення та здоров'я для територій, які зазнають впливу від її реалізації. Водночас Стратегія містить низку завдань, які пом'якшують існуючі негативні наслідки.

4. До головних екологічних проблем Великокучурівської територіальної громади, які стосуються ДДП, належать:

- забруднення повітря за рахунок викидів від пересувних і стаціонарних джерел;
- відсутність ефективної системи поводження з ТПВ (роздільного збору сміття; розвинутої мережі приймальних пунктів ресурсоцінних

компонентів відходів; їх перероблення) створюють передумови утворенню стихійних смітників, що негативно впливає на ґрундове та водне середовище, погіршує санітарно-гігієнічні умови навколишнього середовища.

5. Стратегія Великокучурівської громади корелює з міжнародними, національними та регіональними екологічними зобов'язаннями.

6. У Звіті про СЕО проаналізовано, яким чином екологічні проблеми, які стосуються Стратегії, впливатимуть на стан навколишнього середовища у розрізі окремих компонентів довкілля, здоров'я та безпеки населення. Оцінка представлена у трьох категоріях: негативний, нейтральний; позитивний вплив.

Реалізація напрямів діяльності Стратегії матиме позитивний вплив шляхом:

- зменшення викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря через удосконалення мережі дорожньо-транспортної інфраструктури громади;
- збільшення використання енергії альтернативних джерел;
- покращення умов водопостачання та водовідведення громади;
- покращення системи управління ТПВ зі зменшенням кількості відходів, які захоронюються на сміттєзвалищах;
- розвитку екологічно дружніх видів транспорту;
- впровадженням енергоощадних заходів у житлову, громадську та виробничу забудову.

Відзначається позитивний вплив запланованої діяльності на соціальне середовище - розвиток інфраструктури Великокучурівської громади.

Завдання, реалізація яких має негативний вплив на довкілля, пов'язані з необхідністю інтенсифікувати виробничий потенціал громади. Це інфраструктурні проекти та створення нових підприємств у промисловості та сільському господарстві. З огляду на масштаби поставлених завдань та наявність пом'якшувальних заходів такий вплив є прийнятним.

Розвиток туристичної галузі не матиме негативного впливу на довкілля.

Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

7. Під час проведення оцінки ймовірних негативних наслідків для довкілля, умов життєдіяльності населення та здоров'я від реалізації Стратегії запропоновано заходи, які посилюють позитивні наслідки та пом'якшують ймовірні негативні наслідки при реалізації ДДП.

8. Стратегія розвитку Великокучурівської територіальної громади є плановим документом, який спрямований на знаходження оптимального балансу між усіма сферами життєдіяльності громади, зокрема на досягнення балансу між соціально-економічним розвитком та збереженням високого екологічного стану громади. Проведення стратегічної екологічної оцінки

Стратегії вказує на те, що її реалізація позитивно вплине на стан довкілля та здоров'я населення. Загалом Стратегія спрямована на екологічно збалансований та інноваційний сценарій розвитку громади. Аналіз альтернатив (пасивного розвитку громади, без затвердження ДДП і песимістичного варіанту) показує, що останні можуть забезпечити лише хаотичне розв'язання проблем громади та не дають можливості системно та гармонійно підійти до сталого розвитку громади. Тому Стратегія обрана як оптимальний варіант.

9. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля та здоров'я населення матиме цей ДДП. Для оцінки повноти та якості реалізації програмних завдань запропоновано екологічні індикатори.

Загалом, запропоновані Стратегією цілі та завдання мають еколого-економічне спрямування, що вказує на її позитивний вплив на довкілля та здоров'я жителів Великокучурівської громади.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.

2. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 серпня 2018 року № 296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування»

3. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.07.2019 № 260 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

4. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 29 грудня 2018 року № 465 «Зміни до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

5. Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування Міністерства енергетики та захисту довкілля України» № 26/1.4-3-5650 від 03.03.2020 р.

5. Марушевський Г., Потапенко В. Практичний посібник для посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування «Методичні рекомендації для проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» PROMIS (Canada), Київ, 2019. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pleddg.org.ua/wpcontent/uploads/2019/05/MP-CEO_web.pdf.

Виконавці Звіту про СЕО

Розділ	Кваліфікація	Прізвище та ім'я	Підпис
Стратегічна екологічна оцінка	інженер проєктувальник I категорії у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища щодо об'єктів будівництва (кваліфікаційний сертифікат серія АР №011605).	Чобан Сергій	
	хімік, Чернівецький державний університет, диплом ЖВ-I № 091453 від 14.05.1982; свідцтво про підвищення кваліфікації з процедури ОВД від 28.05.2021 р.	Водяницька Олена	